

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՄԻՅԱՍԻ ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 2

ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՕԳՈՍՏՈՍ 23, 1912.

Ն⁰ 34

ՊԵՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԹԱՊԻԱԹ ՎԷ ԱՏԷՄ

Կէչէն հափթա եինէ մէմէքէթիմիզին պիր գըսմընտա ատէմլէր թապիաթ գուվ-վէթլէրի եիւզիւնտէն էգիյէթ վէ իշքէնճէ չէքմէքտէ պուլունտու վէ նիչէլէր հայաթ-լարընտան օլտուլար: Դէօյլէր խաք իլէ եէքսան օլտու, էվլէր աիլէլէրին մէզարը օլտու: Նիչիւն պու զայաթ, նիչիւն պու քէտէր ու իզթիրապ: Օ քէօյլէր էհալիսի գօնչուլարը օլան տիկէր քէօյլէրին էհալի-սինտէն կիւնհաքեար օլտուլարը իչիւն մի պու ուգուպէթէ թէսատիւֆ էյլէտիլէր: Եախօտ թապիաթըն սահիպի օլան Զաթ ինսանլարըն հիսսիյաթը վէ եախօտ հայաթ վէ էօլիւմիւ իչիւն պու գատար գայտսըզ վը տըր:

Պէօյլէ սըրալարտա պու միսիլու սիւ-ալլարա ճէվապ վէրիր իքէն, էվվէյա իլ-թար էթմէք իսթէրիզ քի, թապիաթ գուվվէթլէրինտէ ախլագի ունսուր արա-մամալը իզ: Ախլագի հայաթ հուլը իրա-տէթ ֆարը էտէր: Ուատտի գուվվէթլէր-տէ պնճագ զարուրի գաիտէլէր ճարի տիր. անլէրտէ հուրրիյէթ եօգ տըր: Հաթթա ինսանըն հայաթընտա պիլէ հուրր իրատէ:

Թինին ֆաիլ օլմատըղը սըրալարտա ախ-լագի ունսուր արամամալը իզ: Սօղուգ վէ սըճագ նէպաթա նաուլ թէէսիր էտէրսէ ինսանա տա էօյլէ թէէսիր էտէր, գուվ-վէ ի ինճիզապ գայալարա նաուլ թէէսիր էտէրսէ, ինսանըն թօփրագտան եափըլմըլ օլան խանէլէրինէ տէ աշի գաիտէ իւզրէ թէէսիր էտէր: Աթէշ վէ զէլզլէ թա-պիաթըն սաիր գուվվէթլէրինէ նաուլ թէէսիր էտէրսէ ինսան ճէսէտինէ տէ էօյլէ թէէսիր էտէր: Ալլահ թապիաթտա իլլէրքէն թապիաթըն ճիւմլէ գուվվէթլէ-րինի միւսափի թուլթար, օնլարըն գայա-տա, եա նէպաթտա, եա ինսան ճէսէտին. տէ պուլունմասը ֆարգ էթմէզ: Ճիւմլէսի պիր ճիհան տըր, պիր իտարէտիր: Տիւն-եանըն տէրունինտէ մահֆուզ օլան վէ պի-զիմ իչիւն էսրարէնկիզ օլան պիր թագըմ գուվվէթլէր տիւնեա սաթհընտա հէր կիւն պինլէրճէ եէրտէ պիհիսապ իհթիզազլար մէյտանա կէթըրիյօր, ըիւզկեար օրմանըն եափրազլարընը տիթըլէթտիյի կիպի, օ եէր ալթընտաքի գուվվէթլէր տէ զէմինին սաթ-հընը տիթըլէթտիյօրլար, պու կիւն տէրեա-տա, եարըն պիր չէօլտէ, պիր կիւն պիր տաղտա, պիր կիւն տէ պիր չէհը եա քէօյտէ: Պու հարաքէթլէրին վուգու պուլ-տուղու եէրտէ պիր պէօճէք պուլունուրսա

« Թէէսիւրլէնիւր , պիւր ատէմ պուլունուրսա ,
 « Թէէսիւրլէնիւր : Պունտա ախլագի պիւր
 ունսուր արամամալը իզ : Թապիաթ գուվ-
 վէթլէրինին իշլէմէսինտէ հիքմէթ վէ
 գուվլէ , հիւսն ու ճէլալ վար . ամմա
 ախլագի ունսուր եօգ տըր : Թապիաթտա
 իշլէյէն Ալլահըն մագսէտ վէ Թէրթիպին-
 տէ ախլագի ունսուր վար , ատէմին հուր
 իրատէթինէ ալագատար օլան ճիհէթլէր-
 տէ ախլագի ունսուր վար , լաքին տիկէր
 սըրալարտա ախլագի ունսուր արամա : Պու
 զէլլէլէ տիւնեանըն պաղըրնտա օլանպաղը
 գուվլէթլէրին տիւնեա սաթհընը տիթ-
 րէթմէսի նէթիճէսի իտի : Թապիաթ իտա-
 րէսինտէ հէփ « հարաքէթլէրին եէրի վէ
 մագսէտի վար , լաքին « հարաքէթէ պիւր
 տզիզ եա պիւր կիւնահըեար , պիւր ալիմ
 եա պիւր ահմագ րասթ կէլիրսէ նէթիճէ
 անլէրին խաթըր իշիւն տէյիշիլմէզ :

Լաքին շունը տա տէրխաթըր էլլէմէլի
 իզ քի , ատէմ պու թապիաթ գուվլէթ-
 լէրինէ նազարէն ախլագի պիւր վազիյէթ
 թուրթապիլիւր , վէ քէնտինին ախլագի գա-
 պիլիյէթիյէ թապիաթըն զարուրի գաի-
 տէլէրինտէն ախլագի նէթիճէլէր չըգարա
 պիլիւր : Զէլլէլէնին գուվլէթինի վէ էվին
 քէրէսթէլէրինին խասիյէթլէրինի թէպաիլ
 էտէմէյիզ , լաքին « ֆէլաքէթլէրի Ալլահա
 իթիմատ էտէն սաքին պիւր րուհ իլէ գար-
 չըլալապիլիւրիզ : Պէլքի քէտէրին էօնիւնիւ
 ալամայըզ , ամմա « քէտէրի թաշըյան պիւր
 գարարա մալիք օլապիլիւրիզ : Պէլքի էօ-
 լիւմիւ մէն էտէմէյիզ , լաքին էօլիւմիւ
 միւմինին լայէմիւթլուգ իւմիտիյէ գարչը-
 լայապիլիւրիզ : Պիզիմ պուլունտուղումուզ
 մահալտա զէլլէլէ խանէմիզի սալլար իքէն
 էօլիւմ խաթըրմըզա կէլտի , օրատա մէ-
 յուսանէ պիւր թէլաշ իլէ « միւտհիշ նէ-
 թիճէյէ պէլլէյէպիլիւր իտիք , եախօտ էօ-
 լիւմիւ պէօլիւք պիւր շէյ սայմայըպ ան-
 ճագ չուխչագ գուլիպէլէրտէն « էպէտի
 մէսքէնլէրէ » ինթիգալ էթմէք տէյու թէ-

լագըր էտէրէք սիւքիւթ վէ իթմինանլէ
 նէթիճէյէ պէլլէյէպիլիւր իտիք : Պու ֆարգ-
 զէլլէլէտէն չըգմազ , զէլլէլէտէն էվլէլքի
 իմանտան հասըլ օլուր :

Թապիաթըն գուվլէթլէրինտէն իւզէ-
 րիմիզէ կէլէն տիկէր ֆէլաքէթլէր վէ քէ-
 տէլէր իշիւն տէ հէման պու շէյ սահիհ
 տիր : Եանկըն , իլլէթլէր , երլտըրմ , սէյ-
 լապ վէ սաիր նէվ վուգուաթըն իքի թա-
 րաֆը վար . պիւրի թապիաթ թարաֆը ,
 օրատա ախլագի ունսուր եօգ տըր , «
 պիւրի ատէմին հուր իրատէթ թարաֆը ,
 օրատա ախլագի ունսուր վար : Օրատա
 նէթիճէլէր իմանըմըզա կէօրէ օլուր :

Յ. Գ. Գ.

ՖԷՆՆԻ ՄԻԻԹԱԼԷԱ

Էկէր պիզ մէտէնիյէթ ի հազըրէնին
 էսրարընա վագըֆ օլմագ իսթէր իսէք՝
 ֆէննի միւթալէայը էօյրէնմէք կէրէյիզ :
 Ֆէննի ուսուլտա միւթալէա էտէպիլմէք ի-
 չիւն տէ , ֆէննի ուսուլուն շարթլարընը
 էօյրէնմէլի իզ : Պու շարթլարտան պիւրիւ-
 ճիւրի , էմրի վագըլարը կէօրիւպ թէտ-
 գիտ էտէպիլմէք տիր : Կէօղիւմիւզ էօ-
 նիւնտէ օլան նէսնէլէրին , եախօտ թա-
 պիաթըն գուվլէթլէրինին զըսմարը նէ՝
 տիր , անլէրէ տաիր նէ՝ գատար չօգ-
 շէյ պիլէ պիլիւրիզ : Կէշէն կիւն պիւր
 չօճուգ փէք փարլագ րէնկլի պիւր պէօ-
 ճէք թուրթմուշ պանա կէթիւրտի : Տիգգա-
 թընը անճագ անըն րէնկի ճէլպ էթմիշ
 իտի : Անա « Պու պէօճէյին գաշ ալաղը
 վար , » տէյու սօրտուղումտա « Տէօրթ , »
 տէյու ճէվապ վէրտի , հագիգաթը հալ-
 տէ ալթը ալաղը վար իտի : « Գանատը
 վա՞ր մը , » սիւալըմա , « Գանատը եօգ տըր , »
 տէտի , հագիգաթը հալտա իսէ տէօրթ
 գանատը վար իտի : Զօճուգ « պէօճէյին
 րէնկիւնտէն պաշգա պիւր շէյինէ տիգգաթ
 էթմէմիշ իտի : Ֆէննի միւթալէատա կէօր-
 տի իւլմիւզ նէսնէլէրի , վէ վուգուաթը

միւթէատուտիտ հոգեթաի նաղարարտան թէֆթիշ վէ թէտգիգ էտէրէք, հագի- գաթը հալա միւսքին մէրթէպէ միւքէմ- մէլ պիր սուրէթտէ վուգուֆ քէսպ էտէրիզ: Պիգիմ կէրէք ամէլի տաիրէտէ կէրէք մէրթէպլէրիմիզտէ թահսիլ էթտի- յիմիզ մալիւսաթլարը թէֆթիշ էթսէն կէօրէճէքսին քի՝ հէփ անլէր գուսուրլու վէ պիր թարաֆլը թէտգիգաթ նէթիճէսի տիրէր: Նիշէ չօճուգլարա էվլէրինտէ գա՞լ օտա՞ վէ հէր օտաոտա գա՞լ փէնճէրէ վար տըր տէյու սիւալ էթսէն՝ սանա տօղրու պիր ճէվապ վէրէմէղլէր: Մէքթէպլէրտէ չակիրտլէր տէրս քիթապլարընտա եազըլ- մըլ օլան չէյլէրի էզպէրտէն սէօյլէրլէր, լաքին չիչէրէրին պիրիպիրինտէն ֆարգընը եախօտ հայլանլարըն աոտէթլէրինի հիշ թէֆթիշ էթմէմիշլէր տիր: Պու կիւն էօյ- րէնէճէյիմիզ էն իւք չէյ նէսնէլէրի վէ վագըալարը էյիճէ թէտգիգ վէ մուայէնէ էտէրէք անլէրէ տաիր հագիգաթը՝ վէ էմի Վագըալարը կէօրմէք տիր:

Ֆէննի ուսուլտա միւթալէա էթմէնին իլիմնի շարթը նէսնէլէր վէ վուգուաթ արասընտաքի սէպէպ էսէր ալագասընը քէչֆ էթմէք տիր: Պիթիւն քեաինաթըն գըսմլարը սէպէպ միւսէպպիպ պէնտլէրի իլէ պիրի պիրինէ րապթ օլունսուլ տըր: Պու ալագա էսասի վէ զարուրի պիր ալա- գա տըր: Պիր նէսնէյի եա վագըայը պիւ- մէքլէ գանի օլմագըզ, օնուն սէպէպի նէ՞ իտի. եախօտ պունտան նէ՞ նէթիճէ հասըլ օլապիլի, անը տա անլամագ իսթէրիզ: Նէսնէլէր վէ վագըալար արասընտաքի պու ալագայա տաիր տօղրու պիր թէսափվուր թէչքիլ էթմէք, սօնրա այնի շարթլար թահթընտա պիգիմ տօղրու նէթիճէլէր հասըլ էթմէքիյիմիզէ եարտըմ էտէր: Սէ- պէպ վէ միւսէպպիպ ալագասընա տաիր տօղրու թէսափվուր թէչքիլ էթմէզ իսէք, պու ալէմտէ պիր իշ կէօրէմէյիզ:

Կէչէն կիւն պիր քէօյ քէնարընտա վա-

գը պիր փունարը զիյարէթ էյլէտիք: Պիր գաչ սէնէ էվվէլ այնի փունարը զիյարէթ էթտիյիմտէ օրատա գայալար իւզէրինտէն սու տամլայօր, վէ աշաղըտա թօփլանըյօր իտի: Շիմտի օ սույու պիր պօրուտան ագ- մագոտ կէօրիւպ օրատա պուլունան պիր ատէմէ պու ֆարգըն սէպէպլինի սօրտու- ղումտա, օ, «Կէչէն սէնէ պուրա պիր զաթ կէլտի՝ օ գայատան տամլայան սուլարա սիզ ճի՞շիւն պէօյլէ տալաշօրսուռնուզ տէտի, իքի կիւն սօնրա սու գայանըն ի- չինէ չէքիլտի,» տէյիւ ճէվապ վէրտի: Սուլար վէ գայալարըն սէպէպ միւսէպպիպ ալագալարընա տաիր պու նէվ քէյֆի թէ- սափվուրլարը օլան պիր էհսլի՝ ապա թա- պիաթը ֆէթհ էթմէք իչիւն չալըշմազ: Պու կիւն էվրօփա մէտէնիյէթինին, Ղարպ թալիմ ու թէրպիյէսինին էսասի իչի՝ թա- պիաթըն պու սէպէպ միւսէպպիպ ալագա- սընը տօղրու թային էթմէք տիր: Պիզ տախի սէրվէթ վէ ֆագիրլիյին, սըհհէթ վէ իլլէթին, մէվսիմլէր վէ հասատըն, զի- յա վէ էլլէթրիգին հագիգի սէպէպ վէ նէթիճէլէրինի անլամաուրգճա թէրագգը էտէմէյէճէյիզ:

Ֆէննի ուսուլուն տիկէր պիր վագիֆէսի գալալիսի քէչֆ էյլէմէք տիր: Թապիաթ- տա հէր պիր գուվվէթ պիր թագըմ գա- վաիտէ կէօրէ՝ իչլէմէքտէ տիր, պիլճիւմլէ վուգուաթ չաշմազ գաիտէլէրին նէթիճէսի տիր: Ալէմտէ պու գալաիտ մէսէլէսինի չաշըրան եալընըզ ինսան տըր: Ատէմ պու կիւն չէօյլէ իչլէր, եարըն պաչգա կէօնէ մուամէլէ էտէր, պու կիւն պիր գարար վէրիլ՝ եարըն օ գարարը պօզար, պու կիւն մագսէտինէ ֆիլան ուսուլտա վասըլ օլուր, եարըն օ ուսուլ իչինէ կէլմէզ: Պունտան աոտէմլէր զանն էտիյօրլար քի՝ թապիաթ տա պէօյլէ քէյֆի եօլլարտա իչլէր: Լաքին հագիգաթը հալ էօյլէ տէ- յիլ տիր: Թապիաթտա հէր պիր գուվվէ- թին պիր թարգը ֆիլիլ վար, օ թարգ

չաշմազ, տախմա էօյլէ կիտէր : Թապիաթ զարուրի գաւախտ իլէ իշէր : Էն քիւշիւք զէրրէտէն էն պէօյիւք ճիհանլարա վարանատէք հէր շէյին գաւախտի վար, վէ հէր պիր գուվվէթ այնի շարթլար թահթընտա այնի սուրէթլէ մուամէլէ էտէր : Պունու անլամատըգճա՝ վէ պունա իման էթմէտիքճէ նէ ֆէրաճէ, նէ միլլէթճէ իսլահ օլաճաղըմըզ եօգ տըր : Պիւթիւն պու մէմլէքէթ էհալիսինին թարզը հայաթընա պագ, հէր եէրտէ նիզամնըզըզ հէր թարաֆտա ինթիզամնըզըզ : Շախսի առէթլէրիմիզտէ, տօթթլուզլարըմըզտա, խանէլէրիմիզտէ, մէքթէպլէրիմիզտէ, թիճարէթիմիզտէ, հիւքիւմէթ իշէրիմիզտէ, սիյասի վէ ախլագի հայաթըմըզտա նիզամ ու ինթիզամա հիշ էհէմմիյէթ վէրմէյօրըզ : Իշիմիզին թութտուրուշունա պագըյօրըզ : Շու թապիաթ իշինտէ հաշայտճագ իսէք, անըն հէր պիր գուվվէթի վէ հէր պիր զէրրէսի շաշմազ գախտէլէրլէ իտարէ օլունտուղու իշիւն, պիզիմ օ գախտէլէրի պիլմէմիզ, վէ անլէրէ կէօրէ հաշամամըզ շարթը մութլագ տըր :

Թապիաթ անճագ քէնտինին գախտէլէրի իլէ զապթ վէ թէսիսիր էտիլէպիլիր : Ուլումը թապիիյէնին պիւթիւն չապատը պու գաւախտի քէշֆ էտէրէք, թապիաթ գուվվէթլէրինի օ գախտէլէրէ կէօրէ, պօյունտուրուղա գօշմագ տըր : Էվրօփա մէտէնիյէթիւնին անախթարը պուրստա տըր : Դաւախտի թապիիյէնի քէշֆ էթմէքլէ զիյայը, էլէքթրիզ իյէթի, քիմնէվի գուվվէթլէրի, տոյու վէ պուխարը հէփ քէնտի իշինէ խըտմէթ էթտիրմէքտէ տիր :

Դաւախտի քիւլլիյէնին սալթ թաշ վէ թօփրագտա, սէյյարաթ վէ կիւնէշէրտէ տէյիլ, ատէմտէ վէ հէյէթի իճթիմալիյէտէ, ախլագտա վէ տինտէ ճարի օլտուղունա ինանմատըգճա թէրագզը թարիզինէ կիրմիշ օլմայըզ :

Ֆէննի ուսուլըն պիր շարթը տա քան-

գըմ վէ քէրթիպ տիր : Պու քեանաթտա հէր շէյ քէնտի պաշընա տուրմագ, ճիւմլէսի պիրիպիրինէ մէրպութ օլարագ միւքէմմէլ պիր ճիւմլէ (սիսթէմ) թէշքիլ էտէր : Պինաէն ալէյհ թապիաթ հագզընտա օլան մալիւմաթըմըզ սալթ ֆէրտլէրի վէ անլէրին գախտէլէրինի անլամագլա քեամիլ օլամագ : Ֆէրտլէր հագզընտա օլան մալիւմաթլարըմըզ ումումի էսասլարա կէօրէ թանզըմ վէ թէրթիպ էթմէլիլիզ : Ատէմ հագզընտա հայվանաթտան, հայվանաթտա տաիր նէպաթաթտան, հայաթ ալէմինէ տաիր քիմնէվի գուվվէթլէրտէն մալիւմաթ ալապիլիրիզ :

Պու թանզըմ վէ թէրթիպ իշինէ թաիպիտատէն ալըշմամըզ կէրէք տիր : Խանէտէ մէֆրուշաթը վէ իշլէրի թանզըմ էթմէք, մէքթէպտէ տէրսլէր վէ ումումի տարէյի պիր էսասա կէօրէ թէրթիպ էթմէք, իշլէրիմիզտէ տէֆթէր վէ հիսապլարը վէ մուամէլաթը պագը էսասլարա կէօրէ թանզըմ էթմէք, միլլի հայաթըմըզ կէնիշ վէ ումումի էսասլարա կէօրէ թէրթիպ էթմէք, պունլար հէփ ֆէննի ուսուլտա միւթալէա վէ մուամէլէ էթմէք տէմէք տիր : Ումումի էսասլարա վէ վասի իտէալլարա կէօրէ թանզըմ էտիլմիշ օլան պու ճիհանտա հէմ մալիւմաթըմըզ հէմ հայաթըմըզ թանզիմ ու թէրթիպ էտիլմիշ օլմագ կէրէք տիր :

Իմաի էկէր մէտէնի գաւիկսար արասընտա պուլունմագ, վէ ասըը հազըրըն պէրէքէթլէրինտէն իսթիֆատէ էթմէք իսթէյօր իսէք, ֆէննի միւթալէա ուսուլունըն պու տէօրթ շարթլարընը անլամագ, վէ անլէրէ իթթիպաէն իշլէմէք կէրէլիզ :

Յ. Գ. Դ.

Դալիֆօրնիատա ույգուտա կէզմէք տէթինտէ օլան պիր քիմնէ՝ պիր ըրմնագտա 2 միլ եիւզմիւշ վէ հալա ույանմաւմըզ վէ ուստան չըզըպ թէքրար ույգուլու հալտէ կէզինմէքտէ օլմուշ տըր :

ԱՅՎԱԼԸ ՀԱԶՈՐԵ

Շիմսիֆի մեջգիտիւմիզ. — Պու հաֆթա կերէք խարիճի կերէք տախիլի սիյասի-յաթտա կեօգէ չարփար վուգուաթ զու-հուր էթմէտի: Թարապլուսը Ղարպտա ուֆագ թէֆէք պիր իքի միւսատէմէ վու-գու պուլտու իսէ տէ, հարպլն ահվալնճա էհէմմիյէթի հաիզ շէյլէր տէյիլէր իտի: Իսվիչէրատա սուլ իչիւն պազը միւշավէ-րէլէրին վուգու պուլտուլու ըիվայէթ օ-լունտու, հաթթա պունը իթիլաֆը միւ-սէյլէսին թէշվիզ էթտիյի սէօյլէնիլտի իսէ տէ, օ պապտա տա եէնի ասրմլար ալընա-մատը: Արնավուտլուգտա հիսսիյաթըն է-փէյի թէսքին օլտուղու խապէր վէրիլտի իսէ տէ, իչլէրին նօրմալ պիր հալ քէսպ էթմէսինէ տաիր եէնի ասրմլար ալընա-մատը: Պու շէյլէրին պէօյլէ օլաճաղը տա թապիի իտի: Լէնի Գապինէ պիրտէն պու մէսուլիյէթի մէվգիյէ կէչիպ տէ տէվ-լէթին ումուրը իտարէսինի պիր միւտ-տէթտէն պէրու ճէրէտան էթմէքտէ օլտուղու մէճրատան պաշգա պիր ճի-հէթէ շէվիլիյէ պաշտարըլարընտա պիրտէն՝ պէօյիւք թէշէպպիւսէրտէ պու-լունամաղլար իտի: Ինթիխապաթ իչիւն վիլայէթլէրէ էմրէր վէրիլմիշ օլուպ, միւ-լէթ պիր միւտտէթ պու մուհիմմ՝ իշ իլէ մէշուլ պուլունամաղ տըր: ալնի վազթ-տա իւմիտ էտէրիզ քի Գապինէ տախիլի վէ խարիճի մէսլէյինի թալին էտիպ, մուայէն վէ մուվաֆֆագ պիր սուրէթտէ իչլէրի իլէրի սիւրէճէք տիր: Պու էսնատա պիւլա շիւպհէ էն մուհիմմ պիր իշ տէ, օրտույու սիյասիյաթլա մէշուլ օլմագտան վէ իտարէ ի ումուրը տէվլէթէ միւտալսէ-լէտէն մէն էտիպ, տիյարը միլիթէրիզմ թէհիլքէսինէ տիւշմէքտէն գուրթարմագ օլաճագ տըր:

Սուրի միւղաֆէրէսի. — Կէշէնլէրտէ, իթալիա իլէթիւրքիա թարաֆընտան միւն-

թէխապ մուրախիսասլար արասընտա Իսվի-չէրատա մուհարէպէ ի հազըրէ հագգընտա սուլ միւղաքէրաթընա պաշլանմըլ իտիյի ըիվայէթ օլունմուշ իտի: Պու տէֆա Թաւ-զիւլաք զազէթասընտա պու պապտէ Իս-վիչէրատան կէօնտէրիլմիշ օլան պիր պէնտ-տէ շէօյլէ տէնիլմիշ տիր: «Իթթիհատ վէ թէրագգի հիւքիւմէթի պիր թարաֆտան իթալիա իլէ միւէպպէտէն հարպ էտէճէ-յինի միլլէթէ գարչը քէմալը զուրուր իլէ իլան էտէր իքէն, տիկէր թարաֆտան պիր գաշ հաֆթա էվլէլ տէվլէթ ի մէգքիւրէ իլէ խաֆիյէն միւղաքէրաթա կիրիշմիշ տիր: Նաֆիա նըզըրը էսպագը Հալլաճեան է-ֆէնտինին փէտէրի Բարսեղ էֆ. իլէ շէ-րաքէթէն՝ Էրէյի հապգէսինտէ Կիւպի նամ մէվգիտէ 30—40 քէօմիւր օճաղընըն իշ-լէտիլմէսի իչիւն ըուխասթնամէ ալմըլ օ-լան շիրքէթին միւէսաիլէրինտէն Վուլփի՝ պունտան 2 ալ մուգատտէմ իսթանպուլա կէլմիշ վէ սուլ միւղաքէրէսի իչիւն քէն-տի թէքիլիլէրինի էսաս իթիպարըլլէ գա-պուլ էթտիրմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր: Պու թէքիլիլէր խիւլասաթէն տէվլէթէյն թարաֆընտան պիր գաշ մուրախիսասլա-յին օլունարագ պունլարըն պիր պէհանէ ի զահիրի իլէ Իսվիչէրայա աղիմէթ վէ օրա-տա իթալիան մուրախիսասլարը իլէ միւղա-քէրէյէ իպթիտար էյլէմէլէրինտէն վէ պու միւղաքէրաթըն զայէթլէ խաֆի օլարագ ճէրէտան էյլէմէսինտէն իպարէթ իմիշ: Վուլփինին պու թէքիլիլի էվլէլա իթթի-հատ վէ թէրագգը ճէմիյէթի գլիֆ հէյէ-թի թարաֆընտան գապուլ վէ սօնրա Սաիտ փաշա գապինէսինտէ տէ թէգէք-քիւր օլունուպ Շուրա ի տէվլէթ ըէիսի Սաիտ Հալիմ փաշանըն թէտավի պէհա-նէսիլլէ Իսվիչէրայա կիթմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր: Պատէհու իչի տահա եա-գընտան թագիպ իչիւն Հիւսէյին ճահիտ պէյ տախի կէօնտէրիլմիշ տիր: Էնճամ Սաիտ փաշա գապինէսինին եէվմ ի սու-

գութնտան իբի կիւն մուգատտէմ թա-
րափէյն արատընտա իթիւաֆի թամմ հա-
սըլ օլմուշ վէ գապինէ վէ գլիթ թարա-
ֆընտան տա գապուլ էտիլիպ իմզալանմագ
իչիւն թէպէիդ տախի էտիլմիշ իսէ տէ,
գապինէնին սուգութու իւսթէ եթիլմիշ
տիր : Թէգարրիւր էտէն շէրաթիտէն չիմ-
տիլիք սալթ պիր տանէսինի զիքը էտէլիմ,
շէօլէ քի, կէօյա իթթիհատ վէ Թէրազգի
ճէմիյէթի թարաֆընտան թէէսիս էտիլմիշ
օլան մէքեաթիպին թամիմի իչիւն սէրմա-
յէ ի մէվճուտէյէ իլավէ օլունմագ իւզրէ
այրընա ճէսիմ պիր մէպլաղ ճէմիյէթ
սանսըղընա իթա օլունաճագ վէ պու իսէ
իթալիա պիւտճէսինէ տէրճ ու իտխալ է-
տիլմէյիպ սաիր թարիզլէ թէէտիյէ օլու-
նաճագ վէ մէսէլէ թէմամէն վէ իլէլ է-
պէտ խաֆի գալաճագ իլիշ :

Իրան ահվալը. — Իրանըն ահվալը
տախիլիյէսի պու կիւնլէրտէ եինէ նազարը
տիգգաթ ճէլպ էթմէքտէ տիր : Շիմալտա
ասայիշ անճագ Բուսիա ապէրլէրինին հու-
զուրու իլէ թէէմին էտիլմէքտէ, ճէնուպ-
տա իսէ իլթիշաշ վէ շուրիշ օ գատար
չիտտէթլէ տէվամ էթմէքտէ տիր քի, մէվ-
ճուտ օլան ժանտարմա ուսուլունուն քեա-
ֆի օլմայաճաղը վէ ինկիլթէրանըն խու-
սուսի գուվլէ ի ապէրլիյէ կէթիլմէսինէ
լիւզում հասըլ օլաճաղը զանն օլունմագ-
տա տըր : Տիկէր թարաֆտան մէյտանտա
փարլամէնթօ մէճիսի պուլունմատըղընտան
«պաշ պէլլիսիլ մէյտան իզսիլ» պիր հալ
հիւքմ սիւրմէքտէ վէ էթէտէ մալպու
Շահ եինէ իրանա տէօնմէք թէտարիքինտէ
պուլունմագտա տըր : Սօն տէֆատա Բու-
սիա՝ Մէհմէտ Ալիտէն տօլալը պա թահրիր
պիր թէէմինաթնամէ վէրմէմիշ օլուլուն-
տան, իրանա միւտախէլէսինի մէնէ չա-
լըչմայաճագ տէյու կէօրիւնիւյօր : Պու ա-
րատա վէրա ի Իրան խաթթը (Բուսիատան
Հինտէ գատար թէմտիտ օլունաճագ օլան
շմէնտըֆէր) մէսէլէսի ինկիլթէրա վէ Հին-

տիսթան հիւքիւմէթինին նազարը տիգ-
գաթընը ճիտտէն իշալ էթմէքտէ տիր :
Պու խաթթ Բուսիալը Հինտիսթանա փէք
եազըն կէթիլիպ խուսուսա իրանըն ճէ-
նուպի շարզընտա պուլունան չէօլտէն կէ-
չէրէք Հինտիսթանըն թապիի պիր թապ-
եաօը մադամընտա օլան մէքքիւր մանիէի
տէ օրթատան գալտըրաճագ օլուլուն ի-
չիւն, նիչէլէր պունա ինկիլթէրանըն իշ-
թիլաք էթմէմէսինի թալէպ էտիյօրլար :
Պագալըմ Իրան պու միւշքիլաթ իչինտէն
նասըլ գութութուլապիլէճէք տիր :

Գօրէս խրիսթիյանլար. — Խրիսթի-
յանլըգ պու սօն սէնէլէրտէ Գօրէստա չօգ
իլէրի կիթմիշ տիր : Պու կիւն օ մէմէքէ-
թին 12,000 էհալիսինտէն 300,000ի Խը-
րիսթիյան տըր : Ճափօնիալըլար Գօրէսլը
քէնտի թահթը իտարէլէրինէ կէչիլիլտէն
պէրու օրատա պուլունան Խրիսթիյանլար
վէ միսիօնէրլէր ալէյհինտէ պաղը չիւպհէ-
լէր կէօլթէրմէքտէ օլմուշ տըրլար : Միսիօ-
նէրլէր Խրիսթիյանլարը Ճափօն ալէյհինտէ
խեանա թահրիք էտիյօր տէյու պիր չօգ
Խրիսթիյանլարը տէրտէսթ էտիպ պուն-
լարտան 123իւնիւ սըզը սըզը իսթինթագ
էլլէմիշ տիրլէր : Պու իսթինթագ էսնա-
սընտա թէհտիտ վէ իշկէնճէ տախի վէր-
տիլէր : Ճափօնիալը մէմուրլարըն թութ-
տըղլարը մէպէք Ամէրիգալը միսիօնէրլէրի
մէմէքէթտէն թարտ էթմէք իչիւն պիր
պէհանէ էլտէ էթմէքտէն իպարէթ տիր
կիպի կէօրիւնիւյօր : Գօրէսլարըն սիւրիւ
սիւրիւ Խրիսթիյանլըղը գապուլ էթմէլէրի
վէ պու Խրիսթիյանլար արատընտա ճա-
փօնիալըլարա գալըլը հիսսիյաթըն պու-
լունմասը հիւքիւմէթին պու վէսվէսէսինէ
միւնասիպէթ վէրմիշ օլապիլիլ իսէ տէ,
հագիգաթը հալտէ Ճափօնիալըլար Գօրէս-
լըլարը Ամէրիգալը միսիօնէրլէրին թէէսի-
րինտէն կէրի թութարագ անլէրի քեամի-
լէն քէնտի թէէսիլլէրի թահթընա կէչիլ-
մէյէ չալըլըյօրլար տէյու տիւչիւնէնլէր տէ

վար տըր: Էկէր ճափօնիալըլար հագիգա-
թէն պէօյլէ պիր մագսէտ իչիւն Գօրէալը-
լարը Խրիսթիյանըգտան կէրի թուլմագ
խթէյօրլար վէ պու մագսէտլէ անլէրէ
թէատտի էաթիօրլար իսէ, պու չէյ քէնաի-
լէրին տիկէր ճիհէթլէրճէ կէօսթէրտիքլէրի
թէրագզը իլէ թէէլիֆ էտիլէմէզ:

Գրալ Յէրօֆնանսըն նըսմ Յոքէլէա-
նը. — Կէչէն հաֆթա գրալ Յէրաթինան-
տըն Պուլղարիսթան հիւքիւմէթի ըրյասէ-
թինէ կէչմէսինին 25ինճի սէնէ ի տէվրի-
յէսի իճրա օլունմըլ տըր: Պուլղարիսթան
պունտան 25 սէնէ էվվէլ պիր գրալ ին-
թիխապ էթմէք մէճպուրիյէթինտէ պու-
լունտուգտա, անը տիւվէլ ի մուազգամա-
նըն հիւքմտարլարը խանէտանընտան ին-
թիխապ էթմէյէ մէզուն օլմատըգլարը ի-
չիւն Սաքս. Գօպուրկ-Կօթա փրէնսինի մէզ-
քիւր մէվգիյէ տալէթ էյլէտիլէր: Միւ-
շարիլէյ 1887 Օգոստ. 15տէ Պուլղար հիւ-
քիւմէթինին պաչընա կէչիպ պու եէնի
վաթանըյլա քէնտիսինի թէվհիտ էտէրէք
օ վագթտան պէրու էզ ճան ու տիլ անըն
թէրագզընա վագֆը նէֆա էյլէմիշ տիր:
Միւշարիլէյ մէմլէքէթին իսլահը հալընա
չալըչալը կիպի տիւվէլ ի մուազգամա նէզ-
տինտէ անըն իթիպարընը եիւքսէլթմէք ի-
չիւն տէ հէր պիր վասըթտայը գուլլանմըլ տըր:
Րուսիանըն հիւսն ի թէվէճճիւհիւնիւ հըֆզ
էթմէք իլէ պէրապէր Պուլղարիսթանըն ա-
նըն հիւմայէսի ալթընտա մէրպութ պիր
տիյար օլմասընա միւսաատէ էթմէմիշ վէ
պունուն իչիւն Պէրլին վէ Վիէննայը սըգ
սըգ զիյարէթ էտէրէք տաթմա իթթի.
հաուր միւսէլլէսի թալթիֆ էթմէքտէ պու-
լունմուշ տըր: Պուլղարիսթանըն Պալգան-
լարտա պէլլի պիր մէվգի թուլմասընա
չալըչմըլ օլուպ, հաթթա էվրօփա տէվ-
լէթլէրինին տալիս անը տիգգաթլա հի-
տապա ալմալարընա միւնասիպէթ վէրմիշ
տիր: Վէ նիհայէթ թամմ վագթը կէլին-
ճէ իլանը իսթիգլալ էտէրէք քէնտիսինի

միւսթագիլ Պուլղարիսթանըն Չարը տէյու
իլան էյլէտի: Յէրտինանտ պու թէչէպ-
պիւսիւնտէ տէ մուվաֆֆագ օլուպ Պուլ-
ղարիսթանըն մէվգիինի պիր տէրէճէ տա-
հա եիւքսէլթտի: Վէ պու կիւնլէրաէ Սըր-
պիա իլէ ազտը մուահէտէ էտէրէք, պէլքի
տէ եունանիսթան իլէ իթիլաֆ էտէրէք
տիյարըն մէվգիինի տահա զիյատէ թագ-
վիյէ էյլէմիշ տիր: Միւշարիլէյհին պու
հաքիմանէ իտարէսի քէնտինի պիւթիւն
Պուլղար էհայիսի հուղուրունտա փէք սէվ-
կիւլիւ գըլմըլ տըր:

ՄՈՒՍԱՊԵՐԱԹ

ԵՒՆԷ ԺԻՆԷՎՏԷ

ՏՕԳ. Ա. Ս. ՆԱԳԱՇԵԱՆ,

Ժինէվի թէրք էթմէզտէն էվվէլ օնուն
հագգընտա զիյատէ սէօյլէմէք իսթէրիլ:
Պու չէհր թա պիրինճի ասրտան պէրու
թարիւճէ մալիւմ օլմուշ տըր: Իլք ասըր-
լարտա կեահ Ֆրանքլարըն, կեահ Րօմա-
լըլարըն, կեահ Ալմանլարըն էլինէ կէչմիշ,
պիր վագթ Պուրկանտիանըն փաթթալթը
հալինտէ գալմըլ, կեահ տա Սալօյ սու-
գալարը էլինէ տիւշմիւշ տիր: Պու չա-
պալարը վէ իսթիլաֆլար արասընտա իս-
լահը մէզհէպ մէսէլէսի մէյտանա կէլմիշ:
1536տա Գալվին Փարիզտէն ֆիրար էտիպ
պուրայա կէլմիշ, վէ քէնտիսի էհի իլմի
իլահիյունտան օլուպ, պու եէնի թալիմի
եանի Փրօթէսթանըլը գուվլէթլի սու-
րէթաէ վագ էթմէյէ պաչալմըլ, վէ աջ
վագթտա կէրէք քիլիսէ վէ կէրէք հիւ-
քիւմէթ իւզէրինէ ազիմ թէէսիր գալան-
մըլ տըր: 1838տէ մէմլէքէթաէն սիւրկիւն
էտիլմիշ իսէ տէ, 3 սէնէ սօնրա ալտէթ
էտիպ՝ տահա պէօյիւք գուվլէթ քէսպ էյ-
լէմիշ. քէնտինին մանթըզի միւթալաթը
վէ պէլաղաթը, վէ այնի զէմանտա քէն-
տի թալիմինի ճիտաէն թագիպ էյլէմէսի
քէնտինէ պէօյիւք նուֆուս գաղանարմըլ,

օլ տէրէճէքի, քէնտիսի տախի իշի տէս-
փօթլուգ տէրէճէսինէ կէօթիւրիւպ, պու
թալիմաթը հարֆիյէն գապուլ էթմէյէնէ-
րի սիւրկիւն էթմէք, վէ իտամա հիւքմ էթ-
տիրմէք կիպի մուամէլէտէ պուլունմուշ:
1540տա՝ Գասթէլիօ իսմինտէ իլմի իլահի-
յունտան պիրի Թագտիր թալիմինէ ինան-
մատողը իշիւն սիւրկիւն էտիլմիշ, Միքայէլ
Սէրվէթիւս իսմինտէ պիր տօգթօր Թէսիս
թալիմինէ մուսալիֆ պիր թահրիրաթ եագ-
տողը իշիւն իտամա հիւքմ օլունմուշ տըր:
1559տա Գալվին՝ Ժինէվ տարիւլֆինու-
նընը թէէսիս էյլէմիշ քի, օնտան սօնրա
պուրասը Փրօթէսթանլըղըն պաշլընա իլմի
իլահի մէքքէզի օլմուշ տըր: 17ինճի ասըր-
տա Սալօյ հիւքմտարլարը հէր նէ գատար
Ժինէվի թէքրար էլտէ էթմէյէ չալըշմըշլար
իսէ տէ, հէր թարաֆտան Փրօթէսթան
փրէնսլէր պուրայը իսլահ օլմուշ քիլիսէնին
մէքքէզի տէյու մուհաֆազա էյլէմիշլէր:

Գալվին սօգաղընտա նօ. 11տէ Գալվին-
նին վէֆաթընա գատար սաքին օլտուղու
խանէնին եէրինի կէօթէրտիլէր:

18ինճի ամրտա մէզհէպի Ֆըրգալար,
ասըղատէկեան վէ էհալի թէֆրիգալարը
զուհուր էտիպ, պիր չօգ գանլար տէօ-
քիւլմէսինէ սէպէպ օլմուշ վէ Ժան-Ժագ Բու-
սօնուն թահրիրաթլարը պու թէֆրիգայը
տահա զիյատէ թէշտիս էյլէմիշ իսէ տէ,
Փարիզ տարիւլֆինունը, վէ Վօլթէրին
միւտախէլէսի իլէ պու էսէրլէր իհրագ է-
տիլմիշ տիր:

1798տէ Ժինէվ Ֆրանսըղլարըն էլինէ
կէշմիշ իսէ տէ, 1814տէ 22ինճի գաւթօն
հալինտէ թէքրար Իսվիչէրայա իլհագ
էտիլմիշ, վէ 1847տէն պէրու չիմտիքի
Տէմօգրաթիֆ ճիւմհուրիյէթ չէքլինի ալմը.
վէ տիւնեատա էն գատիմ վէ էն մունթա-
զամ պիր ճիւմհուրիյէթ հալինտէ տէվամ
էյլէմէքտէ տիր:

Էլպէթ Գաթէտրալը (ուլու քիլիսէյի)
տախի կէզտիմ: Նէհրին սօլ թարաֆը իւ-

զէրինտէ էն եիւքսէք նօղթատա 10ընճը
ասրտա եափըլմըշ պիր քիլիսէ, լաքին Ի-
թալիատա քիլիսէլէրի կէօրտիւքտէն սօնրա
պէօյլէ պիր եէրէ կիրմէյի առէմին կէօն-
իւ իսթէմէյօր: Դօճա պէօյիւք պինա, ամ-
մա չըպլագ՝ Փրօթէսթան քիլիսէսի, պիր
թարաֆտա 1638տէ չէհիտ էտիլմիշ օլան
Ֆրանսըղ Փրօթէսթանլարընտան Տիւք Հէն-
րինին մէզարը վէ իւզէրինտէ 4 արսլան
իւզէրինէ գարա թաշ հէքէլի վար, մին-
պէրին ալթընտա պիր գօլթուգ սանտալ-
եասը վար քի՝ Գալվինին օթուրտուղու
քիւրսիւ իմիշ: Բէմէրլէր, ամուտլար կիւ-
զէլ, փէնճէրէլէր՝ կիւզէլ, ըէնքլի ճամլար
իլէ թէզեին օլունմուշ: Նէ փափլար վար,
նէ մասօնլար, նէ տէ պին պիր թաս-
փիլլէր սանէմլէր. չափուճագ տօլաշըպ տը-
շարը չըգտըմ, օ՝ չու արալըգ կէօգիմ
Սը. Պետրոս, Ոք. Պօղոս, Սը. Մարկոս
քիլիսէսի կիպի պինալարա ալըշտը տա պու
չէշիտ քիլիսէ խօշումա կիթմէյօր: Հէման
եագընտա պուլունան միւզէխանէյէ գօշ-
տում: Նէ գատար մէմուն օլտում: Ան-
լատըմ քի ըէսամլըգ սէնաթը եալընըգ
ազիլլէր, չէհիտլէր, փափալար վէ մատօն-
նալար չըգմագտան իպարէթ տէյիլ իմիշ:
Պուրատա զայէթ կիւզէլ ըէսմլէր կէօրտիւմ:
ամմա Թինթէրօթթօնուն օլմատողը իշիւն
փէք օ գատար պինլէրճէ լիւրալար տէյմէզ
իմիշ, փէք էպի տէյիլ իմիշ, պէիս եօգ.
կիւզէլ իտիլէր: Սուրէթլէլին իշինտէ պա-
զըլարը չունլար իտիլէր. եագ ոգշամը,
Թիպէր գըյըշարը, Լիւսէրն կէօյիւ,
Տաղար իւզէրինսէ, Խասթա փալիսէ,
Բէօյիւ գարը, «Գալվին էօյիւմ հաթմ-
ղընսա», «Աք փազարը «Տիւլիւն ոգշա-
մը» վէ զայրիհում, պունլարտան մատա
կէրէք իսլահը մէզհէպէ խըզմէթ էտէնլէր,
վէ կէրէք մէշհուր սիյասիյունտան 250
գատար քիմսէլէրին սուրէթլէրի, պիր չօգ
սանէմլէր, հայվանաթ վէ գուշարըն տօլ-
տուրումուն նէվլէրի, Փօսիլլէր, իլմի թա-

պագաթը արդ, վէ մատենիյաթա աիտ
նուստնէլէր վէ էսէրէր տօլու իտիլէր :

Գիւթիւ պիսանէտէ 150 պին ճիւտ քի-
թապ վար տրր, պազը էլ եազըսը էո-
քի էսէրէր ճամլար արդասընտա կէօսթէ-
րիլիօր . պունլարըն արասընտա ճընճը ա-
սըրտա Փափիրօս ի զէրինէ եազըլմը, Սր-
Օգօստինօսըն թահրիրաթլարընտան վար :
Պիր տէ էսքի պիր մասա իւզէրինտէ Ֆրան-
սըզճա պիր քիթապը շէրիֆ վար քի,
1588աէ ժինէվ շէհրի թարաֆըն-
տան օլ վագթ Ֆրանսա գրալը 4իւնճիւ
Հէնրիյէ վէրիլմէք իչիւն եազըլմը իսէ տէ,
միւշարիլէյի փօթէսթանլըզը գապուլ էթ-
մէտիյի իչիւն անա վէրիլմէմիշ գալմըշ :
գափաղը կիւզէլզըրմըզը տէրիտէն վէ իւ-
զէրինտէ Ֆրանսա արմասը նագշ օլունմուշ
տըր :

Բօն նէհրինին խըզմէթի եալընըզ շէհրի
թագսիմ էտիպ, անա կիւզէլիք վէրէրէք
ազըպ կիթմէք տէ իլ, ազիմ իշ տախի կէօ-
րիլիօր : Էն աշաղը քէօփրիւնին սօլ թա-
րաֆընտա պիր մահալ վար տրր քի, մէֆ-
րէթ չարիւլար տագիգէտէ 25 տէֆա տէվը
էտիպ, շէհրէ սու թէվզի էթաիքտէն մասա,
ֆապրիգալարըն իսթիմալի իչիւն 6,000
պարկիր գուվլէթի հասըլ էտիյօր : Նէհ-
րին պիր ազ աշաղըսընտա պէօյլէճէ 12
պին պարկիր գուվլէթի վէրէն պիր ֆապ-
րիգա տահա վար տըր : Ժինէվ պունլար
իլէ տէ իքթիֆա էթմէմիշ . աիւնեանըն
հէր թարաֆընտան էհալիյի վէ ճէպլէրին-
տէքի փարալարը պուրայա չէքմէք իչիւն
հէր վասըթալը իսթիմալ էյլէմիշ տիր :
Կէօլիւն վէ նէհրին գըլըլարընտաքի հօթէլ-
լէրին պինալարընա, թէրասա, պաղչէ,
թաամ եէյէճէք, չայ պիրա իշէճէք մա-
հալլէրինէ սարֆ էյլէտիքլէրի օն պինլէրճէ
լիրալար, ագշամ օլտուգտա պուրատա
եանան պինլէրճէ էլէքթրիգ զիյալարը,
թէրասալարտա, սալօնլարտա օթուրան կէ-
զինէն, սօն մօտա կիլիմիշ էհլի սէրվէթ

գատընլարըն, էֆէնտիլէրին թէզէրնաթը-
Տիւքքեանլարտա տիւզիլիւ միւճէվհէրաթ վէ
թէզէրնաթըն փարալարըլը էօյլէ պիր թէճ-
րիպէ տիր քի, ճէպինտէ փարասը օլա-
նը մութլագա ճէլպ էյլէր, ճէպի խաֆիֆ
օլանլարը իսէ, պիր գանափէ իւզէրինէ օ-
թուրուպ՝ եա պուտալա պուտալա պագ-
մաղա, եա ղազէթա օգումաղա, վէ եա-
խօս այագլարը թագաթտան տիւշէնէ գա-
տար աշաղը եօգարը եիւրիւմէյէ մէճպուր
էտէր :

Գիւրսալ տէնիլէն մահալա տա կիթ-
տիմ : Պիր թէաթրօ վէ օյուն մահալի : Պին-
լէրճէ էհալի օրատա մէվճուտ, հէր լիսան
գուլաղընա իլիշիր : Թէաթրօ տաիրէսինտէ
150 գատար գըզլար էրքէլէր, կեահ մու-
զիգա իլէ թէրէննիւմ էթմէքտէ, օյնա-
մագտա, կեահ տա գըզլար թագըմ թա-
գըմ մաի, մէնէֆշէ, ալթուն սարըսը, մօր,
գըրմըզը, կէօզլէր գամաշտըրան ըէնքլէր
իլէ էլէքթրիք զիյալարը իչինտէ չէքլ-
լէր եափմագտա : Գանատը ուշու-
չան մէլէքլէրի, ըէնկեարէնք գանատը
քէփէնէքլէրի թագլիտ էյլէմէքտէ, մէն-
զարէլէր իսէ թէպէտտաիւլ էտիպ կէօնա-
կէօն չիէքլիքլէր, չիմէնլիքլէր վէ կիւզէլ-
լիքլէր կէօսթէրմէքտէ, էլէքթրիգ զիյա-
լարընըն ըէնկեարէնք օյունլարը իլէ ինսան
խայալի հագիգաթլար էօնիւնտէ պուլուն-
մագտա տըր :

Պու տաիրէնին պու պէօյիւք սալօնըն-
տա գումար օյնանըլըյօր իտի : Օլ չօգտան
վասթընը իշիթտիյիմիզ Մօնթէ Գարլօ
գումարը, պիր մասա օրթասընտա տէ-
յիրմի պիր եէրտէ պիր թագըմ չուգուր-
լար եափըլմը : հէր չուգուրտա պիր րա-
գամ վար վէ ֆարզլը ըէնքտէ՝ եանընտա
պաչգա մասալարտա տախի պու րագամ-
լարը վէ ըէնքլէրի կէօսթէրէն միւրէպպաա-
լար վար, հէր քէս փարալարընը պու միւ-
րէպպալարտան պիրինէ գօտուգտան սօնրա
պիր առէմ կիւլլէյի եու վարլայօր, կիւլլէ եու-

վարանըպ հանկը չուգուրտա տուրուր իսէ՝
 օրագամ վէ րէնք իւզէրինէ փարասընը
 գոյան 5 միսի ալըյօր. օլ պիրլէրինի է-
 լինտէքի պիր չէքէճէք չափա իլէ գազինօ-
 ճու թօփլայօր : Նէ՝ փարալար զայիպ օ-
 լոյօր իտի : Պու մասանըն պաշընտա նէ՝
 գատար օճագլար սէօյիւնմիւշ, նէ էօմիլէր
 պիթմիշ, նէ՝ գատարլար ինթիւար էթմիշ :
 էրքէքլէր, գատընլար, գըզլար հէր քէս
 օյնայօր իտի : Պիր ֆրանսըզ գըզընա տիգ-
 գաթ էթտիմ, պիր սաաթ ալտտէվլամ
 փարա վէրտի, տիւքէնտիքճէ կիթաի երինէ
 կէթիրաի՝ էնճամ վազ կէչաի : Պիր ինկի-
 լիզ կէնճ 5 ֆրանք գօյուպ գազանտը,
 պունա սանտալիա կէթիրիպ օթուրսուն
 տէյու նէ գատար չապալատըլար՝ կէնճ
 սափուշտու, էնճամ հարըմ՝ սաաթ սօնրա
 պիր գատըն իլէ թէքրարէն կէլտի օթուր-
 տու, նէթիճէսինի պիլմէմ :

Լիւնա ֆարք տէնիլէն պիր պազչէ վար
 տըր : Նիւ Եօրգտա տա վար : Պուրատա
 եէր եէր կէլիքլէր, գուշար, մայմունլար,
 ճէյրանլար, այը պալըզլարը, կէօնա կէօն
 հայվանաթ վար վէ էյլէնճէլէր վար. ու ֆագ
 շմէնտըֆըր վար քի, իւզէրինէ օթուրուպ
 եիւքսէքլէրէ չըգարսըն, վէ օրատան խըզ
 իլէ կեահ 40—50 արշըն էնէր, կեահ օ
 խըզ իլէ Եօգարը չըգարսըն : Եիւքսէք պիր
 եէրտէն պիր գայըզ տէրունինէ օթուրուր.
 սըն վէ գայըզը պիր մէյյալ սաթհ իլ զէ-
 րինտէն պրագաղըլարընտա, 50—60 ար-
 շըն խըզ իլէ էնիպ սույուն իչինէ տիւշ-
 տիւլինտէ քէյֆ էաէրսին, վէ եախօտ
 պէօյիւք պիր սաթհ իւզէրինտէ պիր ու-
 ֆագ գայըզա օթուրուրսուն վէ օլ սաթհ
 տալըլանմայա պաշլար, սէն իսէ կեահ
 Եօգարը կեահ աշաղը սիւրիւքէնիւրսին,
 եախօտ իւզէրինտէ էյրի պիւրիւ չօգ օ-
 լուգլարը օլան եիւքսէք պիր մաիլ սաթհ
 իւզէրինտէ պու օլուգլարըն Եօգարը պա-
 շընտա սէնի պիր աշըզ սանտըզ իչինէ գօ-
 յուպ պրագըրլար, աշաղը տօղրու էյրի

պիւրիւ տէօնէրէք ֆըրլանարագ տիւշէր
 կիտէրսին : Պու քէյֆլէրտէն պիրինի սընա-
 տըմ, պիր տահա սընամագ նիյէթիմ Եօգ :
 Աղաճլարըն ալթընտա զիյալար իչինտէ
 զարգ օլուպ, շու պաղըրչարագ ուշուշան
 եու վարլանան էհալիյէ սէյր էթմէք տահա
 զիյատէ ուսուլումա կէլտի :

Ժինէվ եալընըզ քէյֆ իչիւն տէյիլ թա-
 լիմ ու թէրպիյէ իչիւն տախի էհալի ճէզպ
 էթմէքտէ տիր. թըպպ վէ հուգուգ, տա-
 լիւֆինունլարը, թիճարէթ մէքթէպլէրի
 զայէթ մունթաղամ օլտուղու կիպի մէճ-
 ճանէն տիր, պու սէպէպտէն, ֆրանսըզ,
 Ալման, էրմէնի, Բուս, Խիւրք, Բում, հէր
 միլլէթտէն թալէպէլէր իլէ տօլու տըր :

Պիրաղ տա շու կիւզէլ կէօլիւն էթրա-
 ֆընը տօլաշալըմ :

ՎԵՐ. ՊԵՏՐՈՍ ԹՕՓԱԼԵԱՆ

ՎԵՐ. ՆԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ԿԵՅԳԱԼԱՅՃԵԱՆ, ՍԵՐՍԻՆ

1.

Մէմլէքէթիմիզտէ ինճիլ վաիզլէրինէ
 պէօյիւք ինթիյան պուլընտըղը վէ միթէ-
 վէֆա Վեր. Պ. Թօփալէանըն սիննէ միւ-
 սաատէսի, սըհհէթ վէ գուվլէթի, թա-
 լիմ վէ թէճրիպէճէ հաղըրըզլարը հի-
 սապա ալընտըզտա՝ անըն էօլիւմիւ վա-
 գըթսըզ իսի տէմէյէ թէճրիպէ օլունուր
 իսէք տէ, հէր շէյի էյի պիլիպ էյի թէր-
 թիպ էաէն սէմալի Փէտէրին իտարէսի
 նօզթաի նաղարընտան պապտըղըմըզտա պու
 վագըլար տախի վագըթսըզ պիր էօլիւմ
 տէյիլ անճագ մուհապպէթլէ վէ խայրը
 պիր թէրթիպ տէյու գապուլ էտէրիզ :
 Միւթէվէֆաի միւմաիլէյհ հէր նէ զէման
 պէօյիւք վէ մէսուլիյէթլի իշ պաշընա տա-
 վէթ էտիլտի իսէ, տախիմ անը թէ-
 րէտտիւա վէ գօրգու իլէ տէրիւհտէ է-
 տէր իտի : Պիլէճիքտէ 3 սէնէ մուվաֆ-
 ֆագիյէթլէ իլլէտիքտէն սօնրա Ատանա
 քիլիսէսինտէն տավէթ օլունտուգտա պու
 տավէթի տախի թէրէտտիւա վէ գօրգու
 իլէ գապուլ էյլէտի : Ատանա ճէմաաթը
 միւթէատտիւ մահալլէրտէն թօփլանմըշ

միւթէնէվի թապիաթը օլան քիմնէլէրտէն իպարէթ օլուողը իչին անլէրին իտարէսի գօլայ օլմամը տըր :

Պու ճէմաաթ արասընտա արատա պիր զուհուր էտէն զիլ ու գալ սէպէպինտէն պաղէն օրայը պրագմաղը տիւշիւնտիւ իսէ տէ , պու հալլարա բաղմէն օրատա 7 սէնէ վաիզ վէ 10 սէնէ չօպան հալինտէ 17 սէնէ տէվամի խըամէթ էլլէմիշ տիր : Վեր . Պետրոս թօփալեան սէվիկն պիր զաթ օլտուղու հալտէ սէվիլմէյի տէ մէմուլ էտէր իտի . պինաէն ալէյհ սէվտիյի քիմնէլէրտէն զահմէթ չէքտիյինտէ տահա զիրատէ կիւծիւնէ կէլիւր իտի . նիչէ տէֆա տէրին քէտէրի պու եիւզտէն մէյտանա կէլմիշ տիր : Ատանատա իչէ պիր կէօնէ զիյան կէթիրմէյէրէք վէ պիլաք" անը իլէրի կէօթիւրէրէք 17 սէնէ պիր տիւզիյէ տայա . նըպ տուրմագ , սուլի պիր լիյագաթ վէ իզթիտարընը կէօթէրտիյի կիպի , քէնտիսինի տէ թէճըրպէքեար գըլըպ տահա զիյատէ ֆաիտէլի սուրէթտէ իչլէմէքլիյէ միւզթէտիր էլլէմիշ տիր :

Ատանայը պրագաճաղը զէմանտա Այնթապ իբինճի քիլիսէտէն տալէթ ալտը : Պու տալէթի տախի էփէյի կիւծիւք իլէ գապուլ էլլէտի , հէման թէճըրպէտիզ պիր կէնճ իքէն Գայսէրիյէյէ նէ կիպի պիր հիսսիյաթ իլէ կիթտի իսէ , պու գատար թէճըրպէքեար օլտուգտան սօնրա Այնթապա կիթմէք հազգընտա այնի միւշքիլաթը հիսս էլլէտի : Օ ճէմաաթ արասընտա պիզզաթ քէնտինին միւշթէրէմ խօճարը իլէ պէրապէր , նիսպէթէն սայըտա չօգ օլարագ փրօֆէսօրլար , տօգթօրլար վէ էհլի սէրվէթ , միւթէալլէմ վէ միւթէպէր զաթլարըն մէվճուտ օլմասը վէ քէյֆիյէթ վէ քէմմիյէթճէ թիւրքիտա էն պէօյիք քիլիսէ օլմասը միւնասիպէթիլլէ , օ իշ քէնտիսինէ իզթիտար վէ լիյագաթընտան զիյատէ եիքսէք կէօրիւնիւյօր իտի : Տուա իլէ Ալլահըն թարափընտան քէսպ էլլէտի .

յի ճէսարէթէ , քիլիսէնին սապըզ չօպանը Վեր . Մանասէ Փափագեանըն , փրօֆէսօր Ա . Պէզճեանըն վէ փրօֆէսօր Ս . Լիւոն . եանըն ճէսարէթպախշ մէքթուպլարը իլաւէ օլունտուղու հալտէ , Այնթապա կիթմէք քէնտիսինէ տահա գօլայ օլմուշ տըր : Որատա գալտըղը միւտտէթճէ եազտըղը մէքթուպլար մէմնուհիյէթ վէ մէսէրրէթպախշ իտիլէր : իչինտէն մէմնուն օլտուղունը վէ գօրդտըղը պաշընա կէլմէմիշ օլուպ , պիլաք" մուվաֆֆագիյէթ պուլտուղունը վէ միւսթագպէլ իչին տահա չօգ իւմիտ վէ ճէսարէթէ մալիք օլտուղունը եազար իտի : Ատանա փրօթէսթան ճէմաաթընըն իբի միսինտէն զիյատէ ճէմաաթըն իտարէսինտէ՝ Ատանատաքի գատար պիլէ եօրուլմաւտըղընը զիքր , վէ թալիմ ու թէրպիյէնին վէ նիզամ ու ինթիզամա լիսայէթին փէք խօշ վէ իչի գօլալլատան պիր գուվվէթ իտիլինի սէօյլէր իտի : Քէնտինին փէք չօգ հիւրմէթ էթտիյի վէ հուզուր վէ մուալլէնէթլէրինտէն իսթիֆատէ էթտիյի զաթլարըն (պաղէն 10—15 իւմ սայար իտի) Ալլահըն իչինտէ իթթիֆագ վէ մուհապպէթ իլէ իչլէմէլէրինի մահզուզ վէ միւթէհայիյի օլարագ զիքր էտէր իտի : Այնթապ ճէմաաթը հազգընտա գօնուշուր իքէն օ « Պազը քիլիսէլէրտէ ատէմլէր քէնտի ազլ , նուֆուզ վէ թէէսիրլէրինի վաիզէ զահմէթ վէ իչէ զարար վէրմէյէ սարֆ վէ անըն օմուղունա չէօքիւպ գօլունու կէվէթմէյէ չալըշըր իքէն , պու ատէմլէր Ահարոն վէ Հուր կիպի վաիզլին գօլունու գալտըրըլլար : Հէր նէ գատար իշ չօգ իսէ տէ , ատէմ ինճինմէզ , եօրուլմազ վէ ֆիւթուր կէթիրմէզ » տէր իտի : Պաշգա պիր ոըրատա եինէ այնի ճէմաաթ իչին « Ալէմ պիլիւր քի , Այնթապ իբինճի քիլիսէտէ նիսպէթէն նաֆըզ վէ միւթէալլէմ քիմսէլէր չօգ տըր , ֆագաթ վաիզէ զահմէթ վէրէն եա իչէ զարար էտէն պիր

Ֆէրտ պիլէ պուլունմազ : Պունլար կիպի միւթթէֆիզ, պիր թէլտէն էօթէն վէ քէնտի վազիֆէլէրինի թանըյըպ իճրա էտէն պիր ճէմաաթ տէրիաթրր էտէմէմ. պէօյլէ եէրտէ ատէմ էսքիմէլ, կիթաիք-ճէ թազէլէնիր» տէր իտի :

Էնճամ Այնթապը փէք թապիի պիր եօլ իլէ պրագտը. եանի քէնտինին մուայ-յէն միւտտէթի պիթմէքաէ իքէն, Վեր. Մանասէ Փափազեան կէլէճէք մէմուլը իլէ Ատանա վէ Հաճըն միսիօնէրլէրի թարա-ֆընտան օլ իքի խրաւսիօնլարըն վաիգսիզ գալմըլ քիլիսէլէրինի զիյարէթ իչիւն օլան տալէթլէրինի գապուլ էյլէտի : Սօնրա Վեր. Փափազեանըն կէլէմէյէճէի անլա-չըլարագ եինէ քէնտինին քիլիսէտէ տէ-վամ էյլէմէսի արգու վէ ըէճա օլունտու իսէ տէ, ճէվապէն պու գապուլ էթտիյի իչ տախի էլգէմ պիր իչ օլուպ, պիր թա-գըմ էօքսիզ գալմըլ քիլիսէլէրէ խրտմէթ էթմէք Փարզընտան գաչմագ իսթէմէտի-յինի պէյան էյլէտի : Էնճամ 20 այ գա-տար սա պու իչտէ պուլունարագ հէմ զիյարէթ էթտիյի քէօյ քիլիսէլէրինին հէմ տէ արգատաչըլգ էթտիյի միսիօնէր վէ միսիօնէրէլէրին գալպինտէ պէլլի պիր եէր թուլթտու վէ պրագըլան թէէսիր վէ իճրա օլունան իչ պու տաիրէլէրտէ վէ պու կիպի իչլէրտէ տախի լիյագաթ վէ էհլիյէթի օլ-տուղունը իսպաթ էյլէտի :

Թէպիրի պէշարէթ իչինտէ Վեր. Պեռ-րոս՝ ֆէտաքեարըլըլա իչլէմէքլէ պէրապէր տօղրուտան քէնտինէ տիւշմէյէն եօյրարտա տախի ֆէտաքեարըլգ կէօթէրմիչ տիր. եանի նազը կէչէն պազը միւզթէտիր քի-լիսէլէրտէն իանէլէր ալըպ միւհթամ օլան-լարա թէվզի էտէր իտի : Թօփալեան էֆ. պու եօլտա փարա ալմագ խուսուսունտա մահիր իտի. պիր տէֆա պիր էճնէպի՝ պու կիպի պիր մագսէտէ էփէյի պիր մէպլազ իանէ էթտիքտէն սօնրա քէնտինէ տէօ-նիւպ տէֆթէրիմէ սէնին իսմինի «մէշհոր

պիր տիլէնճի» տէյու գայտ էտէճէյիմ տէ-միչ տիր : Պիր սէնէ էվվէլ Շարաա օլ-տուգա միւքէմմէլ պիր քիլիսէ ինչա օլունտու. պունըն իչիւն իանէ պուլմագ, փլան եափմագ վէ ճինս ճինս վասիթալար իսթիմալը իլէ օ իչի թէշվիզ էթտիքտէն մատա, պիր բրչատ կիպի տախի իչլէյէ-րէք անլէրէ միւէսսիր էօրնէք օլմուշ տըր : Էօնիւմիւզտէքի սէնէտէ Թարսուս վէ Օս-մանիյէտէ եափըլաճագ օլան քիլիսէ պի-նալարը իչիւն տախի միւթէվէֆանըն մուա-վէնէթինէ իսմիտ էթմէքտէ իտիք :

ԵԷՆԻ ՊԻՐ "ԽԱՉԱԿԻՐ", ԼԻՔ

ՎԵՐ. Ս Օ. ԲԵՌԵՍՆ ԵՌՆԻԸՆ ՏԱՐԻԼՅԵՒՆՈՒՆ, ԱԼՊԵՆԻ

ԵՌՆԻՐԸՆ ՏԱՐԻՆՅԵՒՆՈՒՆ. Այպրնի.

Օն պիրինճի ասըն նիհայէթինտէ, եա-խօտ օն իքինճի ասըն իպթիտալարընտա Ուրպանօս իքինճի վէ փիթըր տը Հէրմիթ ըրիյալէթլէրի թահթընտա գատընլար վէ չօճուգլարտան մատա 600,000 քիչի, Յի-տուս Բրիտտուտն մէզարընը Սարասէնլէրին էլինտէն գուրթտրմագ իչիւն երուսաղէմէ տօղրու եօլա ըէվան օլտուլար :

Փափա քէնտիսի անլէրին հէր պիրիսի-նէ ուֆաճըլ խաչլար իթա էաէրէք, ան-լէրէ շէօյլէճէ քէլամ էյլէտի : «Պու խաչ-լարը օմուգլարընըլ վէ կէօքսլէրինիլ իւ-գէրինտէ թաչըլընըլ, անլէր գօլլարընըլ իւգէրինտէ փարլասընլար վէ պալրագլարը-նըլ իւգէրինտէ թէմէվվիւճ էյլէսինլէր : Պու խաչլար սիզէ ֆիւթիւհաթ փէյի եախօտ շէհիալիք ալամէթի օլաճագ տըր :» Օլ տագիգէտէն պէտ իլէ պու հարաքէթին իսմի խաչակիրիլք թէմիյէ էտիտի :

Մագսէտիմիլ նէ խաչակիրիլքի սէնա էյլէմէք, նէ տէ անլէրին համագաթլարըն-տան տօլայը անլէրի թայիպ էյլէմէք տիր. անճագ տահա զիյատէ անլէրտէ զահիր օլ-լան չու պիր գաչ խուսուսաթը պէյան էյ-լէմէք տիր :

1. Հէր պիր խաչակիրին կէօզիւ էօ-

նիւնտէ քէնտինի սիւրյէյէն , ճէզպ էյլէ-
յէն , կիւնտիւզիւն իսթիրահաթընը վէ կէ-
ճէլէյէն ույգուսուսու իիւլալ էյլէյէն պէլ-
լի վէ պէրրապ պիր նիշանկեաւը վար
իտի :

2. Խաչակիրէրին հէր պիրիսինաէ սօն
տէրէճէ պիր կէրմիյէթ նիւմայան օլմագ-
տա իտի , չէօյլէ քի , հէր հանկը պիր զի-
յան վէ հէր հանկը պիր ֆէտաքեարլըգ
անլէրին նազարընաա պէօյիւք պիր չէյ
աստ օլունմամագտա իտի :

3. Անլէրտէ քէնտի գուլաղուզլարընա
տօղրու քեամիլ պիր թէսիմիյէթ վէ ի-
թաաթ ըուհու զահիր օլմագտա իտի ,
չէօյլէ քի , անլէրին ճիւմէսի պիրլիքտէ
շախսը վահիա հալինտէ եօլա ըէվան օ-
լուպ տիւլմէն իւզէրինէ հիւճիւմ էթմէյէ
հազըրլանտըլար :

Անլէրին նիշանկեաւը Քրիստոսուն մէ-
զարընը գուրթարմագ , վէ կէրմիյէթլէրի
նիհայէթսիզ օլուպ , գուլաղուզ հալինտէ
պաշ գօմանտար տէյու Յիսուս Քրիստոսը
ինթիիապ էթմիշ իտիլէր :

Իմտի սիւալ էտէրիզ , նի՛չիւն երմին-
ճի ասրտա խաչակիրիք հարաքէթի զու-
հուրա կէլմէսին , պու կիւն պիզիմ էն
պէօյիւք իհթիյաճըրլը ֆիթըր տը Հէրմիթ
վէ Քլէրվօլու Պէրնարա կիպի քիմսէլէ-
րէ տիր . վէ պիզիմ խաչակիրիք իչիւն
օն իքինճի ասրըն խաչակիրէրինտէն տա-
հա մուհիմմ վէ տահա եիւքսէք պիր
սաիգ վէ նիշանկեաւըմըզ վար տըր :

Էյէր նիշանկեաւըմըզ նէ՛ օլաճագ տէ-
յու սիւալ էտիլիր իսէ՛ վէրէճէյիմիզ ճէ-
վապ պու տըր : Էրմէնի կէնճիէրիսին խէ-
լաւը :

Օն իքինճի ասրըն Սարասէնլէրի պու
կիւն մէվճուտ տէյիլ տիրլէր , լաքին եր-
մինճի ասրըն Սարասէնլէրի հալա պիզիմ
իլէ տիրլէր , քի անլէր իսէ ճիւնսիզլիք , ախ-
լազսըզլըգ , պէրիլիք տիր :

Կէնճէրիմիզ ազիմ պիր թէհիլէք ի-

չինտէ պուլունմագտա տըրլար , վէ անըն
նէթիճէսի օլարագ միլլէթին միւսթագպէ-
լի թէհտիտ էտիլմէքտէ տիր : Պունա չիւպ-
հէ էտէն քիմսէլէր մահա քէսր օլմալը
տըրլար : Հէր նէվ զազէթալարը գրաաթ
էյլէ , անլէր սանա պու սէօզլէրին հազի-
գաթ օլաուղունու իիւպար էտէճէքլէր :
Քլուպլարը զիյարէթ էյլէ , վէ օրատա ճա-
րի օլան միւքեալէմէլէրի իսթիմա էյլէ , օ
զէման հազիգաթը հալը անլայաճագսըն ,
քիլիսէլէրէ կիթ , վէ կէնճէրին անվալընա
տաիր մէրագ վէ էնտիչէնին օրալարը տա-
խի իսթիապ էյլէտիլինի կէօրէճէքսին :
Սէֆինէ ի միլլէթ հէման հէման գայայա
չարփըմագ թէհիլքէսինտէ պուլունմագտա
տըր . վէ անլէրի իսէլաս էյլէմէք , վէ միլ-
լէթի թէհտիտ էյլէյէն ախլագի ֆէսատա-
թըն տօնանմալարընը փարէլմէք , վէ ա-
նըն թէէսիր ու զուվլէթինի գըրմագ ,
եերմինճի ասրըն խաչակիրիլինին մուգատ-
տէս վէ եիւքսէք պիր նիշանկեաւը տըր :

Էրմէնի միլլէթի՛ տիւնեանըն միլլէթլէ-
րի արասընտա էն պախթսըզը օլմուշ տըր :
Անըն սիյասի հալի միլլէթէ տաիմա իզթի-
րապ սէպէպի օլմուշ տըր , օ քէնտի թաա-
մընը տաիմա կէօզ եաշը իլէ եէմիշ տիր :
Պու ճիւմիլէ իլէ պէրապէր հալը հազըրտա
գուլմարճըրըն , ախլագսըզըրըն , պէքրիլիյին
վէ տինսիլիյին կէրէք ըուհանի վէ կէրէք
ճիւմանի սուրէթտէ խարապ էյլէտիլի
կէնճէր , Ապտիւլ Համիտին չու սօն 13—
20 սէնէ զարֆընտա գաթլ էյլէտիլի կէնճ-
լէրտէն գաթ էնտէր գաթ զիյատէ օլմուշ
տըր :

Կէնճէրի պու խարապիյէթտէն ազաս
էտէպիլմէք իչիւն մահա խաչակիրիք
հարաքէթի լազըմ տըր , վէ օլ սիլքէ տա-
խիլ օլաճագ օլան քիմսէլէր իսէ , ազի
վէ ախլագի գապիլիլիլէթլէր իլէ միլթթա-
սըֆ օլան իրիսթիյան կիւնճիէր օլմալը
տըրլար : Իսթիյարլար պու խուսուստա
պէօյիւք պիր իշ կէօրէմէզլէր : Զանն էտէր-

սին քի, անլեր կենճեր իլէ մինասիպ վէ անլերին անվարնա ուղուն պիր ուսուտա գօնուչնագ գապիլիթինի զայպ էլլէմիշ տիրլեր: Կենճերի գալթարուագ իչիւն կենճեր լազըմ տըր:

Ուզգիա փատիչահըն վէֆաթընտան սօնրա պիր կենճ մահզուն վէ գալպի գը-րըգ պիր հալտէ հէյթէլէ կիրտի. օլ գէ-ման մախուֆ վէ միւհէյիպ մէսէլէլեր Իս-րայէլ միլլէթինի սարսմագտա իտի: Վէ Եսայի իսմինտէ օլան պու կենճ տախի գալպէն վէ ֆիքրէն փէք մէյուս վէ մահ-ղուն օլարագ Ալլահըն հէյթէլինտէ պիր մէլճա պուլմագա չալըչտը: Կէօղլէրինի սէ-մայա տօղրու գալտըրտըղընտա նէ՞ կէօր-սին, իչլթէ Ալլահ քէնտիսի անա զահիր օլմուշ իտի: Պիր տէ օ ճէյալ իչինտէն պիր սէտա իչիտիլտի. «պէնիմ իչիւն քի՞մ կիտէր»: Պու սէտայը իչիթտիյի կիպի օլ կենճ միւթէվագը, Եինէ տէ միւթէճասըր սուրէթտէ ճէվապ վէրէրէք, «Իչլթէ պէն, պէնի կէօնտէր», տէյու ճէվապ վէրտի: Պու կիւն միլլէթ սիյասի վէ ախլագի միւշ-քիլաթլար իլէ իհաթէ օլունմուշ օլարագ զայթ մահզուն վէ ճիկէրսուղ պիր սու-րէթտէ նիտա էտիյօր «Պէնիմ վէ էվլաս-լարըմ իչիւն քի՞մ կիտէր»:

Էյ ախլագի վէ բուհանի պասիթէթէ մալիք օլան կենճեր, կէլինիլ պիր իւա-չակրուքիւն թէչքիլ էլլէյէլիմ վէ հէմ-ճինսիմիգի հագիգի ախլագա, տինէ վէ Ալլահա գուլաղուղլայալըմ:

ՁԷՄԻՆՏԷ ՍԷՄԱ ՍԷՏԷՆԻՅԷԹԻ

Փարզը թահաթալերի պիրլէչտիրէրէք տէյէպիլիրիլ քի, «Մէտէնիյէթ հալը վահ-չէթին զըտտը տըր.» ճէմիյէթ ի պէչէրի-յէնին թէրագգը էթմիշ, նէմա պուլմուշ, հայաթտա, սէնայի վէ ֆինուտա թալիմ կէօրմիւշ, վէ պու սուրէթլէ թէյալի վէ թէնէվիլըր էթմիշ պիր հալը տըր:

«Սէմանըն մէյէֆիւքիւ» Կախօտ «Ալ-

լահըն մէյէֆիւքիւ.» — Պու իֆատէ զըմ-նէն իտէալ մէտէնիյէթի իմա էտէր: Էկէր Ալլահըն պիր մէլէքիլթիւ վար իսէ, անըն հալը վահչէթտէն միւլքին օլտուղու գա-տար ուզագ օլտուղունու տիւչիւնմէյէ մէճ-պուրըղ:

Անըն ճէմիյէթի թէրագգը էթմիշ, քէ-մալ պուլմուշ, տէգաիգի հայաթտա թա-լիմ կէօրմիւշ, վէ պու սուրէթլէ թէյալի վէ թէնէվիլըր էլլէմիշ օլմագ լազըմ տըր: Պունտան հօգսան պիր շէյ՝ սէմա հագ-գընտաքի թէսալլուրումըգա մուվաֆըգ կէլմէլ: Պունտան էտնա հիշ պիր շէյ՝ հա-գիգի Ալլահ մէլէքիլթի օլտուղու: Պու մէ-լէքիլթիւն Վէլի ի Ահիլը վագթըլլէ վէմինէ կէլտի: Պիւա չիւպհէ պու մէլէքիլթ՝ կէօն-տէրմէք իչիւն անտէն տահա էյի պիր Մուրախիսա ինթիխապ էտէմէլտի: Օ՝ քէնտի ֆէտէրի օլան Մէլիք իլէ քէնտինին պիլթիւն թէսալլուրում, միւթալէա, արղու վէ մագսէլէրինտէ էօլլէ մուլթագ պիր սուրէթտէ միւթթէհիտ իտի քի, «Պէնի կէօրէն ֆէտէրի կէօրմիւշ օլուր» տէտի, (Յովհ. 14, 9) Աչըգ տըր քի, օ՝ ինսանլար արասընտա կէօրիւլէն էն մէտէ-նի զաթ իտի: Կէչմիշ 1900 սէնէ զարֆըն-տա պէչէրիյէթին մէտէնիյէթտէ կէօսթէր-տիյի հէր պիր թէրագգը՝ անըն թալիմաթ վէ թէճրիպէսինէ տօղրու աթըլան ատըմ-լարտան իպարէթ օլմուշ տըր: Օ՝ փէտէ-րին քէնտինի զէմին իւղէրինտէ սէմա մէ-լէքիլթիւնին պիր չիւպէսինի թէէսիս էթ-մէյէ, վէ քէնտինտէ, Եանի օղուտա թէ-ճէսիմ էտէն մէտէնիյէթ վէ թէհգիպի (կուլտուր) թէպչիր էթմէյէ կէօնտէրտի-յինի սէօլլէտի:

Մէյէֆիւք թէհէսիսինէ Փաալիյէթ — Պիր կիւն պիր ճէմաթ անըն քէլամ վէ չախսիյէթինտէն ճէզպ օլունարագ, պի-րագ զիյատէ վագթ քէնտիլէր իլէ պէրա-պէր պուլունմասընը անտէն բիճա էթտի: Օ՝ «Ալլահըն մէլէքիլթիւնին էյի միւթտէ-

սինի պաշգա չէհրէրէ տէ վազ էթմէլի-
յիմ, յիւնիս պուսուսն իյիւն կէօնսէրի-
սիւմ:» (Ղուկ. 4, 43) տէտի: Պու մագ-
սէտինի եհրինէ կէթիւթէք իչիւն օ՝ «Պիւ-
թիւն չէհր վէ քէօյլէրի տօլաշարազ, Ալ-
լահըն մէլէքիւթիւնին էյի միւժտէսինի թէպ-
չիւր էտէր իտի:» (Մատթ. 9, 35, Ղուկ.
8, 1:) Օգուտուղուժուղա կէօրէ՝ «Պիւթիւն
Գալիլիտա» անըն վազընըն մաստէսի
«Մէլէքիւթիւն էյի միւժտէսի» իտի: (Մատթ.
4, 25: Մարկ. 1, 14—16:)

Պաղեստին իլէ իքթիֆա էթմէյիպ, «Մէ-
լէքիւթիւն պու էյի միւժտէլէրի պիւթիւն
տիւնեատա վազ օլունաճագ սըր» տէյու
փէյղամա պուլունտու: (Մատթ. 24,
14:) Պիր վազթ սօնրա մէնաֆիինի իխլալ
էյլէտիի պիր թագըմ միւմթազ սընըֆ-
լարըն անը սալպ իլէ մահվ էթմէյէ չա-
լըշարգլարընըն, վէ լաքին անըն էօլիւէր-
տէն գըյամը իլէ անլէրին մաղլուպիյէթի-
նին մալիւմ հիքեայէսինի պուրատա թէք-
րարլամաղա զիւզում եօգ տըր: Լաքին,
էվվէլէն օլտուղու կիպի գըյամտան սօնրա
տալիս անըն ֆիքրինսէ էն մուհիմմ խու-
տու՝ «Մէլէքիւթ» օլտուղունը խաթըրտան
չըգարմայալըմ:

Ամալը բուսուլ 1, 3է կէօրէ, «Քէնտի
էլէմլէրինտէն սօնրա» ըսուլլարա «Քէնտինի
հայաթտա կէօթէրտիյի» 40 կիւնի, էվվէթ,
պու պիր գաչ կիւնլէրի պիլէ «Մէլէքիւթ
Ուլլահա միւթէալըզ չէյլէր «էօյլէյէրէք»
սարֆ էյլէտի: Ագտէմճէ՝ պիր վագթ օ՝
պու մէլէքիւթիւն կէլմէի իչիւն քէնտի
շակիրտլէրինէ տուա էթմէյի թալիմ էյ-
լէտի: (Մատթ. 6, 10)

Պու տուայա թէքմիլ ճէվապ վէրիլիսէ,
զէմինտէ ազիմ թէպէտտիւլաթ հուսուլէ
կէլէճէք տիր. Զիւնրի, սէմանըն մէլէքիւ-
թի զէմինի ֆէթհ էտէրսէ, պիլա չիւպհէ
անըն նիզամաթը զէմինին չիմտիքի նիզամա-
թընըն եհրինի թութաճագ, անըն առէթ-
լէրի՝ չիմտի պուրատա հիւքմ սիւրէն ա-

տէթլէրին եհրինէ կէլէճէք, անըն քեամիլ
մէսէնիյէթի՝ էթրաֆըմըզտա կէօրտիւլիւ-
միզ գուսուրլու մէտէնիյէթին եհրինի իչ-
ղալ էտէճէք տիր: Իմտի, աչըզ կէօրիւ-
լիյօր քի, Ալլահըն Օղլունուն օ գատար
մէրազընը՝ մուճիպ օլան, պէլէրիյէթին
միւսթագպէլի իչիւն օ գատար ինթիմա-
լաթը հաիզ պուլունան պիր թէպաա՝ պի-
զիմ ճիտտի տիզգաթըմըզը տալէթ էտէ-
ճէք տիր:

Օպէրլիմ

ԽՐԻՍՏԻԱՆՍՆ ՍՕՍԻՈՒՆՈՒՄՈՒ

ՄԱՐԱՇՏԱ ՀԱՐԻՐ ՍԷՆԱՍԹԸ

Մարաշտա հարիր սէնաաթը նիչիւն ի-
լէրի կիթմէյօր սիւալընա պէօճէքճիլիքտէն
պի խապէր օլանլար «Մարաշըն հավասը
կէլմէյօր» տէյէ ճէվապ վէրիյօրլար: Փագաթ
ազ չօգ մէրազը օլանլար վէ պաշգա մէմ-
լէքէթտէքի գօզա հասըլաթընը կէօրիւպ
տէ Մարաշընքի իլէ մուգայէսէ էտէնլէր՝
Մարաշ հավասընըն պէօճէքճիլիք իչիւն փէք
մուվաֆըզ օլտուղունը իզրար էտէրլէր:
Պրուսա իլէ Մարաշ մուգայէսէ էտիլտի-
յինտէ, Մարաշտա գութու պաշընա ալընան
մահտուլուն նիսպէթի, Պրուսանընքինին
քիլօստունա օգգա տըր: Զօգ մէրազը
պէօճէք թութանըմըզ եօգ իսէ տէ, չիմ-
տիյէ գատար պու հէվալիտէ էն չօգ մահ-
տուլ ալան՝ պիր օնչիատան 57 օգգա ալմըշ
տըր: Պէօճէք պէսլէմէյի հիշ պիլմէյէնլէ-
րին պէհէր օնչիյայա տլտըզը մահտուլ վա-
սաթի 25 օգգա վէ պիլէնլէրինքի 35 օլու-
յօր:

Բանսըման խուսուտու տա պաշգա եհր-
լէրինքինտէն զիյատէ տիր: Թէք մանճըլըզ
իլէ էն էյի եաշ գօզայը չէքտիյիմիզտէ
7½ օգգա գօզատան պիր օգգա խամ
իփէք չըզըյօր: վասաթի 9 օգգատան պիր
օգգա տուրույօր:

էօյլէ իսէ Մարաշտա հարիր սէնաաթը
նիչիւն իլէրի կիթմէյօր:

1. Մարաշ իչիւն պու եհնի պիր իշ

տիր, վե հէր քէս պու սէնաաթտան պիր գաշ ատէմին մուվաֆֆագ օլտուղունը կէօրմէտիքճէ ճէսարէթ էտէմէյօր, չիմտի. յէտէք պիր մուվաֆֆագ օլան տա օլմատը: Պազըլար հիշ պիրմէտիրլէրի պու սէնաաթտա թէշլիգ նէթիճէսի օլարագ թէշէպպիւս էթտիրլէրսէտէ, քէնտիրլէր սէնաաթտան պիր խապէր օլտուղլարը վէ էհլի սէնաաթ իլէ տէ կէօրիւճէզտէն թէշէպպիւս էթտիրլէրի իշիւն եարը եօլտա գալտըլար, հէփ օլանլարընը պիր թութուգ տիքմէյէ հասր էթտիրլէրինտէն պիր գաշ սէնէ թիմար իլէ անը մէյտանա կէթիրէճէք վէ պէօճէքխանէ եափաճագ իգթիտարլարը գալմատը: Զանն էթտիրլէր քի, հէման թութ չիթիլի թարլայա կէօմիւլտիլի սէնէ պիր թարաֆտան լիրալարա գալուշաճագլար: Պազըլար տա էյի թիմար էթտիրլէր, աղաճը մէյտանա կէթիրտիրլէր, ամմա աղաճըն իւզէրինտէ եափրագ մէյտանա կէթիրմէտէն հալէսլէրի կէշտի: Աշըլաթմատըլար չիմտիքի հալ թութուգ սահիպլէրի նէ եափաճագլարընը շաշըրմըշ տըրլար:

2. Ֆէննէն մարիւմաթը օլմայանլար սէնաաթտա պաշլայըպ գիյան իլէ չըգտըգլարը իշիւն պաշգալարը սագընտըլար: 100 օգա եափրաղը օլան պիր գութու պէօճէք աշտը. եափրաղը եէթիլմէտի, փահալը փահալը վէ թօղու եափրագ եէտիրտի վէ օնուտա վագթընտա եէթիլտիրէմէտի, մէսարիֆի ֆագլա օլտու, պէօճէք ֆէնա մահսուլ վէրտի, իրատ մէսարիֆի գօրումատը:

3. Լաքին Մարաշտա պէօճէքճիլիին մուվաֆֆագիյէթսիլլիինէ էն պէօյիւք սէպէպ Տույունը Ումումիյէ իտարէսինին ֆահիշ իւշը ալմասը օլմուշ տըր:

Պունտան տէօրթ սէնէ էվլէլ պիր ֆագիր քիմնէ՝ եարըմ՝ գութու պէօճէք թութու: պունտան 20 օգա գօղա չըգարտը վէ օգասընը 8 զրուշա սաթըպ, $1\frac{1}{2}$ լիրա

ալտը: Տույունը Ումումիյէ մէմուըը պու ֆագիր իւզէրինէ 25 քիլօ գօղա եաղտը վէ քիլօսը 16 հիսապըյլէ $\frac{1}{10}$ $13\frac{1}{2}$ տան էօշը իսթէտի ($12\frac{1}{2}$ $\frac{1}{10}$ տան էօշը ալընմաղա տահա կէշէն սէնէ պաշլանըլար) էօշը վէրիւտիքտէն սօնրա ֆագիրէ 100 զրուշ գալտը: «Մէմուը էֆ., պու ալտըղընըզ նէ՞ փարասը տըր» տէյու սօրտուղումտա «իւշը» տէտի: Պունուն իւշիւ $\frac{1}{10}$ $13\frac{1}{2}$ տան 20 զրուշ էտէր, սիզ 50—60 զրուշ ալտընըզ պու նասըլ օլույօր» տէտիյիմնէ. «Պու գօղանըն իփէյի Հալէպտէ սաթըլտըղընտա քիլօսը 16 տան կէլիլ» տէտի: Արթըգ պէնիմ սէօղիմ տիւքէնտի, չիւնքի պիր տահա աղղըմը աշսա իտիմ, փէք իշիմալ քի, գուճաշ տա օլուրտա քիլօսու 100 տէն կէլիլ տէյէճէք իտի վէ օ հիսապտան ֆագիրտէն իւշը իսթէսէ զէվալըր ատէմ իհթիմալ քի, գօղատան վագ կէշտիքտէն սօնրա պաղշէսինի տէ իւսթէ վէրէճէքտի: Պունա տա սէպէպ օլմագ իսթէմէտիմ:

Է՛ ճանըմ, էյի եա, Հալէպտէ սաթըլան իփէյին իւշիւ Մարաշտա գօղա սաթան ֆուգարատան ալընըր մը: Անթաքիտըլար պէօյլէ իւշը վէրիյօրլար իմիշ էյէր օրատաքի հալ ու քէյֆիյէթլէր այնէն Մարաշընքի կիպի իսէ օ տա եանըշ, օնլարա տա զատը օլույօր: Տույունը Ումումիյէ մէմուըլարը պունլարը նէզարէթլէրէ անլաթմալը տըրլար, «նէզարէթ պիղէ պէօյլէ էմը էտիյօր» իլէ իշ պիթմէզ: Պէօյլէ քէնտիրնտէն իւշտէ պիր իւշը ալընան գօղաճը նէ՞ օլուր: Օնուն տա կէօղիւ աշըլըր պիր տահա գօղա չըգարմագ: Պրուսատաքի իւշը իշինի պէն պէօյլէ կէօրմէտիմ. գօղա գաշա սաթըլըր իսէ թութարընըն $\frac{1}{10}$ $12\frac{1}{2}$ ընը ալըլար. պուրատա իսէ Հալէպտէ սաթըլաճաղընըն իւշիւնիւ ալըյօրլար:

1907 տէ իւշ թօխումճը օլարագ մուվաֆֆագիյէթ միւքեաֆաթլարընա տա մին զէյլի լիյագաթ նաիլ օլտուղումուզ

հալտէ պուրայա կէտիք : Վէ պուրատա Տուլունը Ումուսիյէտէն պիր փարա այլըգ ալմայարագ անճագ վաթան վէ իշիմիզին խաթրը իշին հէր հանկը պիր հարիր միւֆէթթիշինտէն զիյատէ էհալիյի թէշվիգ վէ թալիմէ չալըշտըգ : Պու ուզուրտա օլանըզը զայ էթտիքտէն մատա պազէն էօմրիւմիզիւ տէ թէհլիքէյէ գօմուշուզ, լաքին չիւքր օլտուն, իւճրէթիմիզի իտարէտէն պիթթէմամ ալտըգ : Պուրաճա օգասը 10 փարա էթմէյէն չէփէզլէր իշին, տէ Պրուսատաքի տիւզ գօզանըն իւշրինիւ վէրտիք :

Իշթէ պու սէպէպլէրտէն տիր քի, հարիր սէնաաթը Մարաշտա թէտէննի էտիյօր : Իտարէմիզ ումուսին խայրը վէ տահա զիյատէ քէնտի մէնֆաաթը իաթրը իշին պու % 40 իւշրալմագ ուսուլունը իսլահ էտէր իսէ, օլ զէման Մարաշ էհալիսինին պէօյիւք իւմիտի օլան պու սէնաաթ եիւզիւնաէն հէմ ֆուգարամըզ էքմէք եէր, հէմ տէ խազինէյէ մէֆրէթ մէպլաղլար իտխալ օլունուր :

Յ. Մ. ԳԱՐԱՃԵԱՆ

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԱՖՎ ԷԹՄԵՔԼԻՔ

Ամէրիգատաքի զինճի Արապլարտան էն զիյատէ չէօհրէթ քէսպ էթմիշ օլան Պուգըր թ. Ուօշինկիթըն չէօյլէ տէմիշ տիր, «Պիր ատէմ քէնտինտէն նէֆրէթ էթմէքիյէ պէնի մէճպուր էտէրսէ, պու անճագ պէնիւ հայաթըմը իտարապ էտէր : Հիշ պիր քիմէննին պէնի պու չէյէ սէվգ էթմէսինէրազի օլմայաճաղըմ :» Պու քէլամ մէսէլէնին թամմ էսասընա տօգուլույօր : Ին. թիգամ տույլուսու, օ հիսսի պէսլէյէնին գալպինի գուրուսուր : Տիւշմէնինէ աֆվ էթմէյէն քիմսէ տիւշմէնինտէն զիյատէ իշքէնճէ չէքէր : Աֆվ էթմէյէն քիմսէ կիթտիքճէ քէնտի նէֆսինտէ մէքքէզլէնէն պիր ատէմ օլուր, պու հալ իսէ անըն

րուհունտա պուլունան հէր նէվ չիրին վէ նէճիպ հիսսի գուրուսուր : Աֆվ էթմէյէն, ինթիգամ րուհուլլա պիր թէք աւտէմիտէն նէֆրէթ էտէն քիմսէ կիտէրէք ճիւմլէ ատէմլէրտէն նէֆրէթ էտէր, պու իսէ փէք աճընըզլը պիր հալ տըր : Ատէմ տիւշմէնլէրի իշին օլմագսա, պարի քէնտի խայրը իշին աֆվ էթմէյի էօյրէնմէլի տիր : Լաքին Յիսուս պիրպիրլէրիմիզէ աֆվ էթմէյի թալիմ էթտիյինտէ, մէսէլէյէ պու տար վէ չախսի նօգթա ի նազարընը տէյիլ, անճագ էպէտի սալահըն իքի պէօյիւք էսասլարընը թէէյիս էթմէք իսթէյօր իտի :

Էվլիշլա, օ կէօրտիւ քի, աֆվ էթմէքիք հէյէթ ի իճթիմաիյէյի պինա էտէն, անըն եարալարընա չիֆա վէրէն, հէր թարաֆտա սուլհ ու սէլամէթի թէէմին էտէն, վէ պիւթիւն տիւնեատա ահէնկ հուսուլա կէթիւրէն պիր գուվլէթ տիր : Պէրաքս ինթիգամ րուհու իսէ իտարապ էտէն, թէֆրիգէլէր մէյտանա կէթիւրէն, ալէտտէվամ եիւզլէրճէ պաշգա ինթիգամ սըզլըզլարը միւնթիճ օլան, վէ մանէվի ալէմին ահէնկինի պօզան պիր գուվլէթ տիր : Միւմիւն պու տիւնեատա հէր չէյտէն էվլէլ սէմալի վէ մուգատտէս պիր մէլէքիւթիւն թէէսիսինէ խըտմէթ էթմէյի տիր : Պիր Խրիսթիյան պիր դատը չէքտիյինտէ թապլի սուրէթտէ անըն իւք հիսսի ինթիգամ ալմագ օլուր տէյու տիւշիւնիլէպիլիր, լաքին օ պու էօմրտէ քէնտի հուգուգուլուն տէյիլ, անճագ Բրիստոսըն թէէսիս էթտիյի մէլէքիւթիւ իլէրի կէօթիւրմէք վազիֆէսի իլէ միւքէլէֆ օլտուղու իշին, պու իտարապ վէ թէֆրիգ էտէն ինթիգամ հիսսինի պէրթարաֆ էտիպ, տահա պէօյիւք խայր իշին տիւշմէնի աֆվ էթմէյէ չալըշըր :

Սաւինէն, Յիսուս կէօրտիւ քի, աֆվ էթմէքիք հէր պիր միւմինէ պիր ճան իսէլա էթմէք իշին էն ալա ֆուրսաթը թագ-

տիմ էտիյոր : Սանա ղատր էտենէ ափվ էյլէ, վէ պու ֆիլիինլէ անը սէնին ըուհրնա սէօքիւմէզ պէնտլէրլէ ըապթ էտէրսին : Վիքթօր Հիւկօնըն «Լա Միգրուալլ» նաղլիյէթինտէ Ժանվալթան վէ Եպիսկոպոս պուհա միսալ տըր : Վէ Յիսուս պու թէնպիհի իլէ էպէտի պիր հագիդաթ թէլզին էթմիլ օլույօր : Խրիսթիյանըն էն պէօյիւք վաղիֆէսի ճանլար գուլթարմագ տըր : Իմտի սանա ղատր էտեն քիմսէտէն ինթիգամ ալմա, անճագ օնա ափվ էյլէ, օ զէման անըն իղէրինէ ազիմ թէէսիր իչէտէճէք պիր մէվգիտէ օլուրտուն :

Քրիստոս Բապպանի տուատա պու շէյէ էհէմիյէթ վէրէրէք կէօսթէրտիյի ափվ էթմէրլիք թապիաթը հէմ Ալլահըն հէմ ատէմին էվաաֆընտան տըր : Ահտը Աթիգ պիլէ Եհհօվանըն ափվ էթմէք սըֆէթինին իղհաւաթը իլէ տօլու տըր : Վէ միւմին Ալլահըն մաղֆիրէթինէ քէնտինին հէր կիւն նէ դատար միւհթաճ օլտուղունու հիսս էթտիքճէ քէնտիսի տախի ափվ էթմէյէ տահա զիյատէ սէվգ օլունուր : Պիզ պաշգալարա ափվ էթտիքճէ, Ալլահըն պիլի ափվ էթմէրլէ նէ գատար ազիմ սապր ու թէհամմիւլ կէօսթէրտիյինի կէօրիւպ, պիզ տախի անըն խաթըր իչիւն պաշգալարա ափվ էթմէյէ թէչվիգ օլունուրուզ :

Գօնկրիկիչընէիսք ՖՐԷՏ ԼԻՆՁ

ԱԽԼԱԳԻ ՄԻՍԱԼԼԱՐ

— Իսգօյիա գրալը ճինճի ձէյմս Լնկիլիզլէր իւղէրինէ հիւճիւմ էտէճէյի պիր սըրատա քէնտինին պէյլէրի Ֆալատա ճէմ օլտուգլարը հալաա, գրալըն սանճաղընըն արտընճա մուհարէպէյէ կիթմէք իսթէմէտիլէր : Անլէրին արասընտան անճագ Սըր ձօն Սղօթ գրալ իլէ պէրապէր մուհարէպէյէ կիթմէյէ հազըր իսիյինի պէյան էտինճէ, գրալ պուհտան օ գատար մահգուզ օլտու քի, անա Եէնի պիր արմա

իւղէրինէ պիր պուղտայ տէմէտի, պիր տէսթէ մըզրագ վէ ալթընտա «Հազըր, պէլի հազըր» քէլիմէլէրինի Եազտըրտը : Պիզ քէնտի մէլիյիմիզ Յիսուսըն տալթինէ պու սուրէթտէ ճէվապ վէրէպիլէճէք միյիլ :

— Արմանտ տէ Թանսէ զէվգ ու սէֆա իլէ պիր միւտտէթ վազթ կէչիրտիքտէն սօնրա պու խաթաաընը թասհի հտիպ մապֆիլէթ պուլմագ իչիւն օրմանլար իչինսէ օլան պիր մանաթըրա չէքիլտի : Մանաթըրըն գափուսունտա տէմիրտէն իւչ ամուտ պուլունուպ պունլարըն պիրի իւղէրինտէ «մուհապպէթ» տիկէրինտէ «ուխուվլէթ» վէ իւչիւնճիւսինտէ «սիւքիւնէթ» Եազըլը իտի : Մանաթըրա կիրտիյինտէ օրտաքի էհալիյի օ գատար ախապի ֆէսատա տիւչար օլմուչ պուլտու քի, մուհապպէթ վէ սէպաթլա անլէրի իսլահ էյլէմէյէ վազֆը նէֆա էյլէտի : Վէ կիրտիյինտէ խրրազլար մաղարաալը օլան Եէրքէնտի օրատան չըգտըղընտա պիր իսլատէթխանէ օլմուչ իտի :

— Էտիսըն ֆօնօղրաֆըր իհտաա էյլէտիյինտէ կէօրտիւ քի, պու ալթթտէ պաշգա հարֆլար գօլայ թէքէլլիւմ էտիլիյօրատաա ու հարֆընը չըգարմագ միւմքին օլմայօր մէսէլա «սփիչիա» քէլիմէսի «փիչիա» տէյու չըգար իտի : Էտիսըն պու Էքսիլի տէ իքմալ էթմէք իչիւն պազէն կիւնտէ 18-20 սաաթ սարֆ էթմէք իւզրէ 7 ալ էմէք վէրիպ նիհայէթ մապսէտինէ վասըլ օլտու : Սիյրէթին իքմալը ֆօնօղրաֆըն իքմալընտան տահա մուհիմմ վէ տահա կիւճ պիր թէչէպպիւս օլտուղունը տէրխաթըր էյլէ :

— Եազընտա Պէրլինտէ պիր ղազէթատա շու Եօլտա պիր իլան կէօրիւվիւչ տիր «Քիրալըգ պիր էվ լազըմ տըր, քիրանըն մըգտարընըն, էվին պէօյիւքլիւչիւնին, մէվգիլինին ֆիլանըն էհէմիյէթի Եօգ, Եալընըզ գափուսու պէօյիւք օլմալը քի գարըմըն չափգասը օրատան կէչէպիլսին : չիմտիքի էվիմին գափուսընտան կիրէմէտիլի իչիւն էվէ կէլէմէյիպ տօսթլարըն էվինտէ գալըյօր :

ՄԻԻԹԵՆԵՎԱԿԻ

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐԶԱԼԱՐԸ

— Ամերիգա էյալէթլերինտէն նէպրասգատաթահսիլէ զայէթ արզուքէյ պիր գատըն իզտիւվաճընտան էվվէլ մէքթէպէ սէվամ էտէմէմիլ, վէ էվլէնտիքսէն սոնրա սէնէլէրճէ միւստէթ էվ իշլէրիլէ մէշղուլ պուլունմուշ, նիհայէթ 49 եաշընտա գօլէճէ կիրէրէք թահսիլ իլէ մէշղուլ օլմուշ: Պու սէնէ 53 պիննինտէ՝ քէնտի էն քիւլէք էվլատըյլա մէզքիւր միւէսսէսէտէն սիփլօմա ալմըլ տըր:

— Ինկիլթէրրա գրալարը քէնտի կէնճիլքլէրինտէ պիր սէնտաթ էօյրէնմէյէ վազթ թախսիս էտէրլէր: վէ պազըլարը իսէ քէնտի իշլէրինտէ իպրազը չէօնրէթ էթմիշլէր տիր: Շիմտիքի ձօրճ վէլի ի ահտ իքէն 1908տէ պիր նէվ սօպա իխթարա էթմիշ օլուպ անըն իշիւն փաթէնթ ալմըլ տըր: Պու սօպա մաթպախ իլէ իսթիրահաթ օտալարընըն արասընտա տիվարըն իշինէ վազ էտիլպ, մաթպախտա թաամ հա զըրլատըգատան սօնրա՝ պիր նէվ գօլլու ալէթ իլէ սօպա տէրունինտէ օլան աթէշ 3 սիկէր օտատաքի սօպայա նազլ օլունուշօր: Պու նէվ սօպա Ինկիլթէրրատա չօգ թէամմիւմ էտիպ զայէթ իտարէլի օլտուղընտան Ալմանիատա վէլի ի ահտ պու սօպանըն թէամմիւմի իշիւն պիր ըէսմի աթէնթա օլուպ անը օրատա ֆիրուլսթ էթտիրիշօր:

Պու կիւնլէրտէ էնլ ի իլմ ի հայվանաթ՝ տէվէնին ապէն Ամերիգատա մէվճուտ իտիլինի իսպաթ էտիշօրլար: Թապապաթ իւլ արզտա թէհաճճիւրաթ քէշֆ էլլէյէն պիր հէյէթ պիր չօգ տէվէ սֆէլէրլէրի պուլունուշլար: անճագ քի, պունլարըն ճէսամէթի պիր իրիճէ ալ քէօփէյի գատար տըր: Սլ վազթլարտա սաթճը արզտա վուգու պուլան պէօյիւք թէպէտտիւլաթ սէպէպինտէն պու հայվանաթ քիւմէլիճէ պիր եէրէ իլթիճա էթմիշ օլուպ օրատա պօղուլուպ վէ կէսմիւլմիւլլէր, ճիւզի պիր գըսմը իսէ ձէնուպի Ամերիգայա տօղրու եիւրիւլիւպ օրատա տէվէ ֆամիլիատընտան Լաւնա հայվանաթը պիշիմինի ալմըլար:

— Ամերիգանըն Տալլաս չէնրինտէ մուգիմ պիր գէնկին գատըն քէնտի քէօփէյինին իսթիլթիրահաթը իշիւն 150,000 տօլար վազֆ էթմիշ օլուպ պունըն ֆաիդի իլէ քէօփէյի, տայէսի, աշճըսը վէ տօպթօրընըն մատալարը վէ քէնտինին

եէվմի ինթիյաճաթ մէսարիֆլէրի թէսվիյէ էաիլմէլի իմիշ: քէօփէյէ հէր կիւն պաննօ վէրիլմէլի վէ հաֆթատա պիր քէրրէ թըրնագլարը քէսիլմէլի իմիշ:

— Ալսթրալիա մուհաճիրլինի արասընտա 1813տէ նագա ազչէ գըլլէթի վուգու պուլուպ օլ վազթըն վալիսինին էմի իւզէրինէ չիլին վէ իրալարըն օրթասընտան ըէսմլէր միւնասիպ սուլէթտէ չըգարըլարագ պէհէր փարչասը նըսֆ ֆիյաթլար իլէ թէտալիլէ գօնուլմուշ իտի: Պու վալինին գէքեալէթի չօգտան տըգգաթ ճէլպ էթմիշ օլուպ էնլ ի սէրվէթ զաթլար վէ միւզիւրմար անլէրի եիւքսէք պէհա իլէ թօփաւմըլլար տըր: վէ չիմտի հէր թանէսի պին ինկիլդ իրասընա արանըլմագտա իմիշ:

— Եագընլարտա Սէյլան ատասընտա, Գօլօմպօտա վուգու պուլան պիլ նիքեհատա կէնճ գատըն էլպիսէսի վէ գատըն՝ էրքէք էլպիսէսի կիյմիշ վէ պէօյլէ պիր չագա իճրա էաիլտիլի անլաշըլմայարագ քէմալը վազար իլէ նիքեհա աշնի իսթիւմ պուլմուշ տըր: Շիմտի պու նիքեհա մէշրոճ մը, եօգսա մէշրու տէյլլ մի, մէսէլէսի միւպահասէ մատտէսի օլուշօր իմիշ:

ԱՍԻԼԱՆԷ ՊԻՐ ՀԻԻՔՄ

Տիյարը զուրպէթէ կիթմէք իւզըրէ պուլունան պիր կէնճ՝ պիր իսթիյար քիմսէնին նէզտինէ էմանէթէն 100 իրա պրագըր: Մէրգուճ ատէճ ալտէթ էթտիլինտէ իսթիյար՝ պէնտէ փարան եօգ տըր տէյէրէք պու մէպլաղը վէրմէքտէն իսթիյա էտէր: Պունուշ իւզէրինէ կէնճ մահքէմէյէ միւրաճաթ էտէր: Հիլն ի մուհաքէմէտէ գատը կէնճէ «Պու փարալը պու ատէմէ նէրէտէ թէսլիմ էթտին» տէյէ սիւպ էտէր: կէնճ՝ «պիր աղաճ ալթընտա» տէյէ ճէվապ վէրիր: Գատը անա «Միւհրիւմիւ ալ վէ կիտիպ օ աղաճը պուրալա չաղըր: կիթ, վէ միւհրիւմիւ կէօսթէրի իսէն աղաճ սոնա իթաաթ էտիպ կէլիր» տէտի: կէնճ քէմալը թէաճճիւպ իլէ չըգըպ կիթտի: Պիրազ միւստէթ կէշտիքտէն սօնրա գատը իսթիյար քիմսէյէ իսթապէն «Պու հէրիֆ էփէյի կէճիքտի, չիմտիլէ օրայա եէթիշտի մի» տէյինճէ, իսթիյար, «Աղ հէր տէյիլ, տահա օրայա եէթիշմէտի» տէյէ ճէվապ վէրտի: Գատը՝ «Իսթիյար, օ աղաճըն նէրէտէ օլտուլունը նասըլ պիլիշօրսուն» տէյէ նիտա էլլէտի: Պիր ալ սօնրա կէնճ ալտէթ էտիպ, «Աղաճա սէօյլէտիմ աճա կէլմէտի» տէտի: Հաքիմ ճէվապէն «էյ կէնճ, օ կէլտի վէ չէհատէթ վէրտի, փարա սէնին հագգըն տըր» տէտի:

ՍՕՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Ի Ա Ր Ի Ճ Ի

Րուսիա. — Փէթերսպուրկտան Էֆօ քր Փարի զազէթաւնա վարիս օլսի պիր թէ-լէզրաֆա նազարէն Րուսիա Խարիճիյէ նազըրը Մ. Սասանօֆ Փարիզէ վէ օրասա պիր կիւն գալըպ Լօնարայա ազիմէթ էտէճէք տիր: Լօնա-րասա Խարիճիյէ նազըրը Սրբ Էտուըրտ Կրէյ իլէ միւլազաթ էթտիքտէն սօնրա Ինկիլիզ գրալը իլէ տախի կէօրիւչէճէք տիր: Լօնարասա 10 կիւն գալըպ օրաստան կէրի Փարիզէ ազիմէթ էտէճէք, վէ ըէիս ի ճիւմուր իլէ վէ պասէհու թէքրար Մ. Փուէնքարէ իլէ միւլազաթ էտէճէք տիր: Պու զիյարէթէ պէօյիւք էհէմիյէթ աթֆ էալիմէքտէ տիր: Մ. Փուէնքարէ Փէթերսպուրկտան Փարիզէ ալաէթ էթմիշ տիր: Րուսիա զազէթալարը պու միւլազաթն նէթիճէսիմաէն փէք խօշնուտ տըր-լար կէօրիւնիւյօր: Պու միւլազաթտա Պալգան-լարն աւալաի, պօղաղար մէսէլէսի, Րուսիի շմէնարֆէրէրի, Պաղտատ խաթիթ, վէ Իթա-լիա մուհարէպէսիմին մէվզուը պահա օլտուղու մուսիրէն ըիվայէթ էսիրիյօր:

Չին. — Փէքինտէ կէչէն ծիւմաա կիւնի իքի ճէնէրալար իտամ էտիլմիշ տիր: Պուշար կէչէն սէնէ Լոկաւ աէ զուհուր էտէն իսթիլալն սէրա-մէտանը օլուպ, գուրչունա թուրքուլուչ օլան քիմաէլէրին ըէֆիգիլէրի տիրէր: Իսթիլալ էս-նասընսա պուշար Լանքաուա նէֆի էտիլմիշ իքէն ճիւմուրիյէթ ի հազըրէ ալէյհիմաէ օլան ֆորգա թարաֆընստան եէնի պիր իսթիլալ մէյ-տանա կէթիւրմէք իչիւն էհալի սրասընսա թէչ-վիգաթտա պուլունմագ մագսէտի իլէ Փէ-քինէ կէլմիշէր իսէ տէ, հիւքիւմէթ անիլէրի տէրհալ տէրաէսթ էտիպ տիվանը հարպա թէսլիմ էթմէյէ մուվաթֆագ օլմուշ տըր: Հիւ-քիւմէթին պու շէտիտ մուամէյէսի մուխալիֆ-լէրէ շէտիտ պիր տէրս ի իպրէթ օլմագլէ պէ-րապէր, ըէիսին մէվզիլին տէ զիյատէ թահքիմ էթմիշ տիր: — Չին հիւքիւմէթի ճիւմուրիյէթ ըէիսինէ Տոզ. Մօրիսընը միւշթէշար թային էթ-տիյի կիպի Ասլիյէ նէզարէթինէ տախի Սըր Ֆրանսիս Թէյլըր Փիկօթ նամ պիր Ինկիլիզի միւսթէշար ինթիսապ էյլէմիշ իսէ տէ, պիր ըի-վայէթէ կէօրէ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի Չինտէ հէփ եէնի մէվզիլէրի Ինկիլիզիլէրն զապթ էթմէսինի միւնասիպ առու էթմէյէրէք պու ինթիսապա իթիւրազ էթմիշ տիր: Տիկէր պիր միւսթէշար մէվզիլինէ տէ պիր Ամէրիգալը ինթիսապ օլուն-մուշ տըր:

Ֆրանսա. — Մարօզ շէհրի եազընընտա Օգոստ. 14տէ Ֆրանսըզար իլէ եէրի պիր գապիլէ արա-սընսա պիր միւստտէմէ վուգու պուլուպ մրան-սըզլարտան 10 քիչի թէլէֆ վէ 48 քիչի մէճ-րուհ օլմուշ տըր: Շէհր ի մէզքիւրտէն ճիւմէ էվրօֆալըար միւֆարազաթ էթմիշ տիրէր: — Ֆաս Սուլթանը Մուլլա Լաֆիտ սու-րէթ ի գաթիյէտէ իսթիֆա էթմիշ օլուպ, պի-րատէրի Մուլլա Նուսուֆ անըն եէրինէ Սուլ-թան իլան էտիլմիշտիր: — 1908տէ թախթը պիրա-տէլինուլն զասպ էյլմիշ օլուպ, չիմտի քէնտի սըհնէթինին պօղուլուչ օլտուղու պէհանէսիլէ իսթիֆա էյլէմիշ, վէ Մարօզ մէմէքէթինին հիչ պիր եէրինտէ Ֆրանսա իտարէսինէ մուլալիր պիր կէօնէ թէչէպալիւտտէ պուլունմայաճաղընը վատ էյլէմիշ տիր: Մուլլա Լաֆիտին իսթիֆա-սի միւնասիպէթիլէ մէմէքէթտէ Ֆրանսըզար ալէյհիմաէ պիր իսեան վուգու պուլունմա սէյու Ֆրանսըզար ինթիլաթ իչիւն չէր պիր վասթա-լը գուլանմագտա սըրլար: Մուլլա Լաֆիտ պի-րատէրի Ապաիւ Ազիլի էվրօֆալըարա միւ-սաաաէլի պուլունույօր տէյու ինթամ էտէրէք թախթը անըն էլինտէն ալմիշ իտի, վէ նիհայէթ քէնտիսի էվրօֆալըարա միւսաաաաէ էթմէք տէ-լիլ, պիւթիւն մէմէքէթի Ֆրանսանըն հիմայէսի թահթընա թէսլիմ էտինէ, էհալի արասընսա պիւթիւն իթիպարընը զայ էյլէտի, վէ Ֆրանսա իլէ ագտ էտիլէն մուհնէտէնին իմզալանմասըն-տան էվզիլ իսթիֆա էտիպ չըգմագ իսթէտի իսէ տէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի պուլունա միւսաաաաէ էյլէմէտի:

Ալսըրիա. — Պու կիւնիլէրտէ էվրօֆա մաթ-պուլաթընը իշլալ էտէն էն մուհիմ պիր վա-գըա Ալսթրիա Խարիճիյէ նազըրընըն պիր թէ-չէպալիւսիւ օլմուշ տըր: շէօյլէ քի, միւշարիլէյհ Գօնթ Պէրիսթօլտ: Պալգանլարտա աւալալ ու մէվզիլին վէլամէթինի, վէ զուհուր էտէճէք գարդաշալըզարըն պիր հարպը ումուլիյի ին-թամ էթմէսի ինթիլալընը նազարը տիգգաթա ալալագ, պու ինթիլալըն էօնիւնիւ ալմագ ի-չիւն տիւվէլ ի մուազալմայա միւրաճաաթ էտիպ Պալգանլարտա հալը ասայիլի մուհաֆազա իչիւն պաղը թէքիլիլէրտէ պուլունմուշ տըր: Պու թէքիլիլէրն նէտէն իպարէթ օլտուղու հալա քիտմիլէն մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, անիլէրն է-սասէն հիւքիւմէթ ի Օսմանիլէնին սիյասիյաթը տախիլիլէսինէ միւթէալիլ օլտուղու անլաշը-մըշ տըր: Գօնթ Պէրիսթօլտ տէվլէթ ի Օսմանի-լէնին հէփ անասըրը միւլաթէլիլէյէ աաէմի

մերքեղիցէն ուսուցիչ լիտարէսիսի թաթալիգ էթ-
մէսիսի Պապը Ալիսէն թալէպ էթմէք նիյէթին-
տէ իմիշ: Պիր խապէրէ նազարէն Ինկիլթէր-
րա հիւքիւմէթի Գոնթ Պէրիսթօլտըն թէքիֆինի
գապուլ էթմիշ տիր:

Միսթենկվի.— Ինկիլթէրրա փոփէսօրլարըն-
տան Մր. Ճօնս վէ գէվճէսի Օգօստ. 15-տէ Ալի
տաղլարընտա Կլապիէրլէր իւզէրինտէ կէզէր ի-
քէն պիր միւտհիշ գազայա օլլարմը տըրլար,
չէօյլէ քի, ճնլարին տէլիլի օլան Թըրֆըրըն
քէնտիրի ըսպթ էթմիշ օլտուղը գայա փարչասը
գօիմուշ, վէ անլէր 1000 այագ ամուտի պիր
լորթիֆատան Ֆրէյի Կլապիէրի իչինէ տիւչիւպ
թէլէֆ օլմուշ տըրլար: Պու Կլապիէր Իսվիչէ-
րանըն Գարմայէօր գասապասընա հազըն պիր
մահալտէ տիր: Փրօֆ. Ճօնս եէնի էվլէնմիշ օ-
լուպ գէվճէսի իլէ սէյյահաթա չըգմը իտի: —
Իթալիանըն Միլան շէրինտէն իքի զաթ էօնտէ
պիր տէլիլ օլարագ, Ալի տաղլարընըն 6,000
այագ երւքսէք օլան Տարնէս գիրվէսինէ չըգ-
մագ իւզրէ պիր Կլապիէր իւզէրինտէն թըր-
մանմագտա իքէն գիրվէյէ սանքի եէթիշմիշ օլ-
տուղլարըն հալտէ, տէլիլ գար իլէ գափը պիր
մէֆրէթ ըսինէ իւզէրինէ պասմը վէ մէզքիւր
գապուգ չէօքէրէք տէլիլ, վէ իփ իլէ քէնտինէ
մէրպուլթ օլան մէզքիւր իքի զաթլար ըսինէյէ
տիւչիւպ թէլէֆ օլմուշ տըրլար: — Մէքսիգօտա
Իքսթափան շէրի 1000 նուֆուստան իպարէթ
օլան պիր ասիլէր կիւրուհը եէտինէ տիւչմիւշ
տիր: Շէրին 20 քիլիտէն իպարէթ օլան մու-
հաֆըզ ասքըրլէրի մէրտանէ մուգալէմէթ էթ-
միշ տիրլէր: Ասիլէր իսէ կէրէք ասաքիւրի, կէրէք
ասպ միւտէֆասա ի նէֆա էթմէմիշ օլան 300
գատար էհալիլի գըլընտան կէչիւրմիշ տիրլէր:
Ասիլէրին սաիր իքի ուֆագ գասապալարը տա-
խի էլէ կէչիւրմիշ օլտուղլարըն զիքր էսիլիօր:
Պու ասիլէրէ գարըն վէսաթի ի ինգիլաթիլէյէ
միւպաչէրէթ էտիլմիշ տիր: — Գանատանըն
Մօնթրէալ շէրինտէն Լիվրփուլա կէլմէքտէ օլան
Գօրախան վափօրը՝ Պէլ Այլ հազընընտա պիր
պուգ քիւթիլէսինէ չարփըլմըն տըր: Տէրես ֆէնա
սուրէթտէ փուս իլէ գափը օլտուղու իչին
գափտան վափօրուսն սիւրաթընը խալիհա ա-
զալթմըն օլմուղլէ սէֆինէ սատէմէտէն պէօ-
միւք պիր վիյան չէքիլէրէք եօլունա տէվամ
էթմիշ տիր: Վափօրտա 200 քիլի պուլու-
նուլօր իմիշ: — Ալման զազէթալարընտան
պիրինտէ օգուստուղունա կէօրէ՝ պիր Ալման
թէյյարէնի հալատա իսթէտիլի գէման վէ իս-

թէտիլի միգտար տուրապիլէն պիր թէյյարէ ին-
չա էթմիշ տիր: Պու թէյյարէ չէքիլէ տախի
էլան մէվճուտ օլան սաիր թէյյարէլէրտէն խալ-
իհա ֆարգը իմիշ: — Իսփանիանըն Սարափօ-
սա շէրինտէ 9,000 ամէլէ Կէվմիլէ անճագ 8
սաթ իլլէմէքիլէ միւսաատէ օլունմալարընը թա-
լէպ էտէրէք կրիվ հափմըն տըրլար: Սաիր չէ-
հիլէրտէ տախի կրիվ իլան էտիլէնէյինտէն գօր-
գուլուլօր: Խըտիլի, Լօրտ Քիչնէրի վէ Մըսըն
պաշ վէքիլինի զաթլ էթմէք իչին սու ի գաստ
թէրքիպ էթմէքլէ իթհամ օլունան իւշ չախս-
լարըն գապահաթը թէպէյլիւն էտէրէք անլէր-
տէն պիրի 15 սէնէ քիւրէյէ վէ տիլէր իքիսի
15էր սէնէ մահպուսիլէթէ հիւքմ օլունմուչար
տըր: — Պու կիւնլէրտէ էտինպուրկտան 25 միլ
պուտը մէսաֆէտէ պիր մահալտա, պիր օլլան
40 փարայա պիր էսքի քիթապ սաթուն արմը
օլուպ, անլըն իչինտէ պիր վասիլէթնամէ պու-
լունմուշ տըր: պու վասիլէթնամէյի հէր քիմ
պուլուպ սահալինէ կէթիլիւրսէ քէնտինէ 10,000
լիրա վէրիլէնէյի էվլէնէ իլան օլունմուշ իմիշ:
Չօնուգ վասիլէթնամէյի կէթիլիւրսէ փարայը
ալըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ազգ. Ժողով կէչէն Ճիւմա կիւնիւ սուրէթ ի
զայրի ըսմիլէտէ իճթիմա էտէրէք կէլէնէք ին-
թիխապտա միլլէթին իթթիխապ էտէնէյի մէսլէք
ու հարաքէթ հազընտա պիր միւտտէթ միւ-
զաքէրէ էյլէմիշ վէ նէթիճէսինտէ հազըր պու-
լունան 40 գատար ազալար իթթիֆագը արա-
լիէ Փաթրիգին հիւքիւմէթէ միւրաճաթ էտէ-
րէք պու տէֆա էրմէնիլէրին քէնտի ատէտլէրի
նիսպէթինտէ, հանի 20 գատար մէպուս վէրէ-
պիլմէլէրի իչին լաղըմ կէլէն չարէլէրին իսթի-
մալինի թալէպ էթմէսինէ գարար վէրմիշէր տիր:
Մէճլիս ինթիխապը մէպուս գանուսնամէսինի
միւթալաա վէ անտէ էրմէնիլէրին միգտարը
քեհաֆի մէպուս վէրէպիլմէլէրի իչին իճրասը
միւմքին օլան թէպտիլաթ հազընտա պիր ըս-
փօր կէթիլմէք իւզրէ պիր հէյէթ ի մախսուսէ-
նին ինթիխապընա վէ պու խուսուստա ճէրէյան
էտէնէք միւզաքէրաթա Փրօթէսթան վէ Գա-
թօլիք ֆըրգալարընտան տախի մօրախապալար
պուլունտըրըմասընա գարար վէրմիշ տիր: Միւթ-
թէֆիլէն վէրիլէն պու գարարա սօն ինթի-
խապտա Փաթրիգին այնի մէսլէյէ տաիր հիւ-
քիւմէթէ միւրէնաթ էթմէսինէ միւթէրիկ պու-
լունան Դաշնակցակալարըն տախի իչթիւրաք էթ-

մէլերի ճալիւսի տիգգաթ տըր: — Վիլայաթը չարգիլէտէ Բիւրայէր իլէ Էրմէնիլէր արասընտա մէվզուը միւպահէսէ վէ միւնազաա օլան ա ռազի մէսէլէսինին սուրէթի հալլընա տաիր թէտգիգաթը լալըմէնին իճրասըն տէրիւհտէ էթմիշ օլան Տախիլիյէ նազըրը սապըզը կէշմիշ տէօրթ սէնէ զարֆընտա Բեհմիլ, Հիւսէյին Հիլմի վէ Սախտ փաշա գապիւնէլէրինտէ մէսէլէի մէզքիւրէյէ տաիր վէրիլէն գարար վէ իթթիլիսալ էտիլէճէք թէտապիրի միւշիւր էվրագը ըէսմիշյի էլտէ էթմիշ օլուպ, պուշարտան էն միւնասիպինի ինթիլիսալ վէ Գապինէյէ թագատիմ էթմէք իւզրէ մէճիսի վիւքէլատան չպազը ազալար իլէ միւզաքէրէ էթմէքտէ տիր: Գապինէ էօյլէ պիր թարիգի թէսվիլէ պուլմազա չալըշըյօր քի, նէթիճէսինտէ հէմ մաղտուրիյին հուգուզը թէէմին էտիլին: հէմ սէ Բիւրայէր իլէ Էրմէնիլէր արասընտաքի խուսուլմէթ էնճամա կէթիլիլմիշ օլտուն: — Եէնի Գապինէյին ղայրէթ վէ Փաթրիգիսանէյէ վէրտիլի թէէմինաթա ռաղմէն չարգի վիլայէթլէրտէ ղատր ու զուլում կիւն պէ կիւն քէսպի չիտտէթ վէ թէվէսիւ էթմէքտէ տիր: — Խիզանտա Բիւրայէր մալլում էշգըյա Մանմէնին թահթը իտարէսինտէ երւզէ կէլիւր Էրմէնիլէրի թէլէֆ էթմէք իւզրէ չէթէլէր թէշքիլ էթմիշլէր վէ պիլճիւմէ թարիգլէրի գափաթմըշար տըր: Պու երւզտէն ղէվալը քէօյլիլէր օվատաքի իշէրինի թէրք իլէ էվլէրինէ գափանմաղա մէճպուր օլմուշար տըր: Էշգըյալար օ գատար սէրպէսթ պրագըլմըշար տըր քի, հաթթա քէօյլէրին իլինէ գատար կէլէրէք էհալիլի սօյմագտա տըրլար: Մահալլի հիւքիւմէթ չու աշվալա սէյրճի օյմագտան մատա հիշ պիր շէյ եափմայօր: Հաթթա պալը մէմուրիյն էշգըյալար իլէ մախֆի սուրէթտէ իրթիպաթտա պուլուընըյօրլար: — Բաղ, Ժողով սօն իճթիմաընտա հէր թարաֆտան Փաթրիգիսանէյէ պիլտիրիլէն պու թէհամմիւլ օլունմազ հալլէրի թահթը միւթալէայա ալարազ թէքրարէն հիւքիւմէթէ պիր թագըմ թագրիլէր վէ պիր ումուլմի մուլթիլիլէ թագաթիմ էթմէքիլիլէ գարար վէրմիշ տիր: — Միլլէթէ ախտ արագի վէ էմլաքը մահլիւտէն գուրթարմագ իւզրէ ճիւմէ Փաթրիգիսանէլէր թարաֆընտան հիւքիւմէթէ պիր թագրիլ թագաթիմ օլունմազ տըր: — Կարասա Պ. Տիգրան Սէյլանհանտան թէհալտամիզ պիր մէքթուպլա ագչէ թալէպ օլունմըշ վէ թալէպ օլունան ագչէ վէրիլմէտիլինտէն, մէրգուլմ գաթիլ օլունմըշ իտի: Պու տէֆա մէր-

հուլմն վարիպէրի անըն թէրէքէսինտէն խալար մագսէտլէրէ սարֆ օլունմազ իւզրէ միլլէթէ 25.000 ռուպլի իհտա էյլէմիշլէր տիր: — Աճէմիսթան հուտուտընտա Սէտանալար գարիլէսի էհալլիսի Աճէմիլէրին թագիգաթընտան աճիգ գալարագ Րուս քիլիսասընը գապուլ էթմիշլէր: Ուրմիստա պուլունան Րուս միսիօնէրի Սէրգէյ Վ. մահալը մէզքիւրէ աղիմէթ էթմիշ տիր: — Տ. Գիւնլ Մ. վարդապետ Րուսմանիատաքի քահանայարըն աշվալընը վէ մէքթալլէրտէ տինի վէ էրմ. քիլիսէ թարիլիսինին թէտրիսինէ նէ գատար էհէմիլէթ վէրիլտիլինի աշվալագ իւզրէ Րուսմանիայա աղիմէթ էթմիշ տիր: — Փաթրիգ վէքիլի Րուս Փաթրիգիլինի զիյարէթիլէ վուգու պուլան հարաքէթի արգտան տօլալը պիւթիւն միլլէթ թարաֆընտան պէյանը իշթիլաք վէ թագիլէթտէ պուլունմուշ տըր: — Ատանատան Րուհսաա ի ռուհանիլէ վէ 30 գատար թիւճճարլար Փաթրիգիսանէյէ պիր թէլէղրաֆ քէշիտէ էտէրէք Ատանա վագըասը ազապիւտէ իսթիգրաղ էթտիքլէրի 80,000 լիւրայը թէտիլէտէն աճիգ իտիքլէրինի, պինտէնալէյհ մէպալը մէզքիւրըն քէնտիլէրէ պաղըշլանմաընը թալէպ էթմիշլէր տիր: Էյէր պու իմքեանսըլ իսէ, հիշ տէյիլ ղէմանը թէէտիլէսինին պիր միւտտէթ տահա թէլիլի էտիլմէսինի ըէճա էթմիշլէր տիր: —

ՓՐՕ. ՃԷՄԱԱԹԸ

Մէրքէզի Իթթիհատըն սէնէվի մէճիլի Սեպտ. 14/27տէ Գայսէրիլէտէ իճթիմա էտէճէք տիր: Թալաա միսիլնէրլէրինտէն Մր. Ուլիսիլէթ մա ալիլէ Ամէրիգատան ալտէթ էթմիշ օլուպ, պու կիւն Թալասա միւթէվլէճճիհէն շէհրիմիզտէն հարաքէթ էտէճէք տիր: — Էվլէրէք վաըլը Վեր. Սարգիս Զաքարեան Գօնիա Ագսարալը քիլիսէսինին տալլէթինէ իճապէթէն մահալը մէզքիւրէ կիլմիշ տիր: — Վեր. Ահարոն Շիրաճեան Մարաշըն Շէքէր տէրէ քիլիսէսինտէ 23 սէնէ չօպանլըգ վագիլիլէսինի իֆա էթտիքտէն սօնրա, պու եագընտա իսթիֆա էյլէմիշ տիր: Միւմալիլէյհ էլէէվմ Իսգօլիատա պուլունուլօր: — Կէրէք տիկին Պիւլպիւլեան վէ կէրէք տիկին Թօփալեան պիր չօգ տօսթարտան գապուլ էթտիքլէրի թէսլիլալիլ մէքթուպարտան տօլալը պէյանը թէշէքքիւր էտէրլէր: Տիկին Պիւլպիւլեան Պէյլանտան Ահիթապա ալտէթ էթմիշ տիր: Օր. Պիւլպիւլեանըն տալի տիւշար օլտուղու նամիլզաճըգտան քեամիլէն իֆագաթ պուլմուշ օլտուղունու մաէլմէսէրրէ պէյան էտէրիլ: — Վեր. Գ. Տէմիրճեան Վան քիլիսէսինտէն օլան տալլէթի գապուլ էթմիշ օլուպ կէլէն հաթթա հօլա չըգաճագ տըր:

ՏԱԽԻԼԻ

Արևմտաօսման անվանը: — Սահա փաշա գա-
պինէսինին սուգուլը, մէջիս Մէպուսանըն
ֆէսիսի վէ ասկէրին րէիսլէրի թարաֆընտան
թագտիմ էտիլէն թէքլիֆաթըն հիւքիւմէթ ի
հազըրէճէ պիլ ումում հիւսնի գապուլ պուլ-
մասը նէթիճէսինտէ Արնավուտուգ մէսէլէսի
խիթամա կէթիլիմիլ տիր տէյու տիւլիւնիւլը
վէ հաթթա մաթպուլաթտա սախի պու մէպտէ
պիր չօգ պէյանաթտա պուլունուլմը իքէն, կէ-
չէն ձիւմտա կիւնիւնտէն պէյու Արնավուտար
արասընտա մէյտանա կէլէն եէնի պիր հարաքէթ
ֆիքրլէրի թէքարէն տիւլարը էնտիլէ գըլմագ-
տա տըր: 15,000 գատար Արնավուտար, րուէս-
սա տախի պէրապէր օլարագ Փրիլթինալը թէք-
լիլէ Իւսկիւպէ տախիլ օլուլչար իտի: Պու սէ-
ֆա տա 300 գատար ասըլար միւսէլլահ օլարագ
Քէօփրիւլիւյէ վէ օրատան Սէլանիյէ միւթէվէճ-
ճիհէն հարաքէթ էթմէքտէ տիրլէր: Վէ սօն
խապէրլէրէ նազարէն զաթէն Քէօփրիւլիւյէ
միւվասէլէթ էթմիլչի վէ հաթթա 150 գատարը
տա Սէլանիյէ տախիլ օլուլչար տըր: Հէյէթ ի վիւ-
քէլա՝ Արնավուտուգ մէսէլէսինին քէսպ էթմիլ
իտիլի պու եէնի վազիլէթ հագգընտա ուզուն
միւզաքէրաթտան սօնրա ասըլարը գարչլամագ
իւզրէ Քէօփրիւլիւյէ 30 թապուր ասքէր սէվգ
օլունմասընա գարար վէրմիլ վէ տէրհալ սէվգի-
յաթը ր ասքէրլիլէ իպթիտար էտիլմիլ տիր: Ա-
սաքիր էվլէլա ասըլարա րիճաթ էթմէլէրինի
իլթար էտէճէք վէ 24 սաաթ զարֆընտա ի-
թաաթ էթմէտիլլէրի թագտիրտէ սիլահ իսթի-
մալըն միւրաճաաթ էտէճէք տիր: Գարարը մէզ-
քիւր Իւսկիւպտէ պուլունան տախիլ րէիլլէրի-
նէ թէպիլղ օլունմագ իւզրէ հէյէթ ի թէֆթի-
չիլէ րէիսի Իպրահիմ փաշայա տախիլ իշար օ-
լունմուլ տըր: — Հիւքիւմէթ քէնտի մէպէք ի
սուլփիւրվէրանէսինտէ տէվամ էտէրէք Մայիս
պիտայէթինտէն Յուլիս ինթիհասընտէք Գօ-
սօվա, Մանասթըր, Իշգօտրա վէ Եանեա վի-
լայէթլէրինտէ գուհուր էտէն վուգուլաթա միւլ-
թէրիք պիլիւմէ Արնավուտ, սաաքիր, գօփի-
սէր վէ մէմուրիլնէ աֆվը ումումի իլան էթ
միլ վէ մէզքիւր աֆվը ումումիլնէ նալի օլան
լարըն քէնտի մանալլէրինէ ավտիլիլէ իշ վէ վա-
զիֆէլէրիլէ իշթիլլալ էթմէլէրի Իպրահիմ փաշա
վասըլթասըլլա լազըմ կէլէնլէրէ պիլտիրիլմիլ
տիր: — Բամազանըն իլք կէճէսինտէ Իւսկիւպիւ
պիր թիւրք թարաֆընտան պիր սիլահ պօշալ-

թըլմասը իւզէրինէ տէրունի չէհրտէ մէվնուտ
15,000 Արնավուտար պիրտէն աթէլ էթմէլէ
պաշլամըլար: Էնալի շու միւտհիլ նիւմայիլ էօ-
նիւնտէ փէք ֆէնա պիր սուրէթտէ տիւլարը
խալֆ օլուլչար տըր: — Բուէսսա հէր թարաֆա
տաղըլարագ ասըլարը թէսքինէ չալըմըլար վէ
պիր սաաթ սօնրա կիւճ հալ չէհր քէսպ ի սիւ-
քիւնէթ էթմիլ տիր: — Ասըլար Իւսկիւպտէ
1000 գատար մանապուլարը սէրպէսթ պրագ-
մըլար տըր: — Իփէքաէ նիզալիլէ թապուրը պին
պաշըսը Իսմայիլ պէլ վէ Միթրօվիցա թօփնու
պէօլիւլիւ եիւզ պաշըսը Զիյա էֆ. էլիսասը
մէճնուլէ թարաֆընտան թէլէֆ էտիլմիլլէր տիր:
— Հէյէթ ի թահգիլիլէ րէիսի Իպրահիմ փաշա-
տան Օգոստ. 20 թարիխիլէ վիրուտ էտէն սօն
թէլէղրաֆանագարէն, Արնավուտուգէսաքընտան
ֆիքր վէ թալէպլէրինտէ թէմէրրիւտ (ինտա) կէօս-
թէրէնլէր էթրաֆա խասար վէրմէտէն տէրհալ
վէ սուհուլէթլէ մանալլարընա սուխուլարը վէ
իճթիմաթա նիհայէթ վէրմէլէրի իշիւն իսթի-
համարը հիւքիւմէթճէ գապուլ օլունարագ հա-
զըր էթիլլէրին թէնլէրլէ վէ մէճնանէն պիւլա
գայա ու շարթ կէօնտէրլիլէք Իւսկիւպտէ
պունլարտան քիմէնին գալմամըլ օլտուղը վէ
Արնավուտըգ գըյամ մէսէլէսինին խիթամ պուլ-
մուլ ատա էտիլմէսի լազըմ կէլէճէլի պէյան է-
տիլմիլ տիր:

Գարասաղ հուսուս մեհէլէսի. — Պունտան
էվլէլ Գարասաղ հիւքիւմէթինին միւրաճաաթը
իւզլէրինէ Սամանը Գարասաղ թահտիտի հու-
տուտ մէսէլէնին թէսվիլէսի զըմիւրնտա հէր իքի
հիւքիւմէթլէր թարաֆընտան կէօնտէրլիլէն մու-
րախաապարտան պիր հէյէթ ի մուխթէլիթէ
թէլէքքիւլ էթմիլ, վէ հէյէթ ի մէզքիւլէնին
ուզուն միւզաքէրաթթը նէթիճէսինտէ պիր փրօ-
թօզօլ իմղա էտիլէրէք, թաստիգ օլունմագ իւզ-
րէ Պապը Ալիլէ կէօնտէրլիլէ իտի: Լաքին
մէզքիւր փրօթօզօլ Գարասաղ հիւքիւմէթինին
միւրէրրէրէն միւրաճաաթլարը իւզլէրինէ իմզա
էթմիլ տիր: Պապը Ալի պու թէլիլէ սէպէպ
հալինտէ փրօթօզօլաքի պազը նօգթալարըն
թէպուլուգ էթտիլի մանալլէրին էլեւվա հալը
խեանտա պուլունմասընը կէօսթէրիյօլ, Հալ պու
քի պու եիւզտէն հուտուտա հէր կիւն եէնի
միւսատէմաթ վոնգուա կէլմէքտէ տիր: Կէչէն
ձիւմա կիւնիւ Զէթինէտէն վիրուտ էտէն պիր
պիր թէլէղրաֆա նազարէն Գարասաղըլարըն
Պէրանա իւզլէրինէ հիւճիւմ էթմէլէրի նէթի-
ճէսինտէ սաաքիր ի Սամանիլէ միւտախէլէլէ մէճ-

պուր օլմուշ, վէ պու երեւոյն վուգու պու-
լան միւսատէմէ էսնասընտա պիր չօգ իրիս-
թիյանլար թէլէֆ էտիւմիչէր, վէ չօգ արիւնէր
Գարասաղա ֆիրար էթմիչէր տիր: Պապը
Ալի հատիսէ ի մէջքիւրէ հագգընտա լա-
զըմ կէլէն թէհարրիյաթըն իճրասընէ էմր էթ-
միչ տիր: Պէրանատա իտարէ ի էօրֆիյէ իլան
օլունմը տըր: Գօջանա վագրասըր. — Սօֆիատա Գօ-
չանա վագրասըր միւնասէպէթիյէ ագա օլունան
միթինկէրտէ հիւքիւմէթ Թիւրքիայա գարշը
թէտապիր ի շէտիտէտէ պուլունմաղա թէշվիգ
էտիւմիչ իսէ տէ, Պուլկար հիւքիւմէթի
մէսէլէ ի մէջքիւրէյէ տաիր Պապը Ալի իլէ
իճրա էթտիյի միւզաքէրաթ էսնասընտա տաիրէ ի
միւսալէմէթ քեարանէտէն խարիճէ չըգմամը տըր:
Հիւքիւմէթ ի Օսմանիյէ տախի Գօչանա գը-
թալընըն սէրքէրտէրէլէրինի տէրտէսթ, վէ թէճ-
զիյէ էտէճէյինի վէ վագրատան միւթէգարըր
օլան պիչարէկեանա լազըմ կէլէն մուսվէնաթը
մատտիյէտէ պուլունմաղընը տա պէյան էթմիչ
տիր:

Մուհառէպէ. — Պիր իթալիան զըրիւըր
Իսթանպուլտան կէլմէքտէ օլան պիր Բուժմանիա վա-
փօրունու Իսքէնաէրիյէտէն թագըրիպէն 2 սաաթ.
ըգ պիր մէսաֆէտէ թէվգիֆ վէ անտէ պու-
լունան պիր գաչ Թիւրք մէմուրիյինի տէրտէսթ
էթմիչ տիր: — Իթալիա-Թիւրք մուհարէպէսի-
նի խիթամա կէթիւմէք իւզըրէ պու իքի հիւ-
քիւմէթ միյանընտա սօլայըտան ճէրէյան է-
տէն միւզաքէրաթ պիր նէթիճէյէ կէլմիչ օլուպ,
թարաֆէյն խարիճտէն պիր միւտալէլէ օլմայա-
րագ քէնտի արալարընտա պիր գէմին ի միւսէ-
լանա պուլմաղա գարար վէրմիչէր, վէ օլ
պապտէ Պապը Ալի թարաֆընտան Լօնտրա
Օսմ. սէֆիրի թէվգիֆ փաշա, Սօֆիա սէֆիրի
Նապի պէյ, վէ Չէթինէ սէֆիրի Ֆախրէտտին
պէյ, Իթալիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան իսէ
պիր սէֆիր վէ խարիճիյէ նագարէթի մէմուր-
լարընտան իքի վաթլար մուրախիսա թույն օ-
լունմըլար տըր:

Միւքհէվիկէ. — Ասլիյէ նագըրը Հիւսէյին
Հիւմի փաշայա իմզասըզ պիր թէհատիտամէ կէօն-
տէրիւմիչ տիր: Թէհատիտամէ ի մէջքիւրըն իթ.
թիւնտ թարաֆընտան կէօնաէրիւտիյի զանն օ-
լունմաղտա տըր: — Նաֆիա նագըրը Տամատ Ֆէ-
րիտ փաշա խիթիֆա էթմիչ տիր: — Կէլէն Ճիւ-
մաա էրթէսի կիւնիւ Ավսթրիա սէֆիրի՝ Խարի-
ճիյէ նագըրը Նորատունկեան էֆ. իլէ Պալքան
մէսէլէսինէ տաիր ուզուն պիր միւլագաթտա

պուլունմուշ վէ Ավսթրիա հիւքիւմէթինին Պալ-
քանլարտա սքաթուֆուօնըն մուհաֆաղասընա
արղուքէ խիթինի պէյան էյլէմիչ վէ Ավսթրիա
Խա-իճիյէ նագըրընըն Պալքանլար հագգընտա
տիւվէլի մուզգամայա սէրտ էթտիյի թէքլիֆէր
հագգընտա իթա ի մալիւմաթ էթմիչ տիր: — Նա-
ֆիա նագըրը Մէհմէտ Շէրիֆ փաշա Տախիլիյէ
նէգարէթինէ թային օլունմուշ տըր: — Տիւթթօ-
քատա Ճալիտ վէ Թալէսթ պէյլէրին իմզալա-
րըյա հիւքիւմէթ ի հագըրէնին սուրէթ ի զարի
մէշրուէտէ թէշէքքիւլ էթմիչ վէ մէճիս ի Մէ-
պուսանըն խիլաֆ ը գանուն սէտտ էտիւմիչ ի-
տիյինէ տաիր իլանլար նէշը վէ թէվգի օլունմը
տըր: — Իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմիյէթի ես-
գընտա Իսթանպուլտա պիր իճթիմա ը ումուսի ագա
էտէճէք տիր: — Գօսօվատան պիլտիլիլիյինէ կէօ-
րէ Իշթիպտէ թէքրարէն պիր պօմպա իշթիպ
էտիպ պիր քիչի մէճրուհ օլմուշ տըր: Իշթիպտէ
պիր վագըա մէյտանա կէթիւմէք իւզըրէ օրայա
80 պօմպա խիլալ էտիւմիչ իսէ տէ, իթթի-
խապ էտիլէն թէտապիր ի գաթիյէ իլէ հիւ պիր
հատիսէյէ մէյտան վէրիլմէմիչ տիր: — Վէլի ի
անտ Եուսուֆ Իզգէտտին էֆ. կէլէն Սալը կիւ-
նիւ Բուժմանիա վափօրըյա էվրօփայա միւթէ-
վէճճիհէն հարաքէթ էյլէմիչ տիր: Միւշարիլէյի
Վիլէնայը զիյարէթ էթտիքտէն սօնրա Իսվիլէ-
րայա ագիմէթ էտիպ պիր ալ գատար խիթիւ-
հաթ էտէճէքլէր տիր: — Ասլիյէ նագըրը Հիւսէ-
յին Հիւմի փաշա խիթիֆա էթմիչ վէ պէյլէճէ
պիւհրան ը վիւքէլա խիթամ պուլմուշ տըր:
Միւշարիլէյին եէրինէ սապըգ Տախիլիյէ նագըրը
Տամատ Շէրիֆ փաշանըն թայինի թասավվուր
օլունուլոր իմիչ: — Տախիլիյէ նէգարէթինէ Այան
րէիսի Ֆէրիտ փաշա եախօտ էսպագ Հալէպ վա-
լիսի Բէշիտ փաշանըն թայինի ինթիմալ իմիչ: —
Մուվազգաթէն թաթիլ ի ինթիմալ էթմիչ օլան
թանին զագէթասըր թէքրար նէշը օլունմաղա
պաշանմը տըր: — Էրմէնիճէ Զուրնա զագէ-
թասը Իտարէ ի էօրֆիյէ թարաֆընտան պիւ-
միւտալէթ թաթիլ էտիւմիչ տիր:

Միւքիթի մեսուլ վէ սահիպ ի իմրիյազ
Թ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Օ. ԱՐՁՈՒՄԱՆ ՄԱԹՊԱՍԱՐ

Տէրիսատէժ, Չագմագճըլար, Ցակոբեան խան